

Csíki András

Aposztróf versek

Csíki András

Aposztróf

Versek

Littera Nova Kiadó

Budapest, 2012

PRIMA VERBA könyvek 21.

A sorozat szerkesztőbizottsága:

Balázs Tibor

Balogh F. András

Csontos Márta

Gyimesi László

CSÍKI ANDRÁS VÁLOGATOTT OTTHONALANSÁGAI

A debreceni Nagytemplom előtt találkoztunk először, két-három éve. Éppen fiaimat vittem át Nagyváradra, úgy éreztem, mielőtt az Ér partjára érek, jó lesz találkozni ezzel a fiatalemberrel, aki egy kicsit én vagyok...mondom ma Karinthy után, szabadon.

Annyit tudtam róla, hogy közgazdász vagy mérnök, Erdélyország szülötte, akárcsak én – meg azt is éreztem, hogy költő leledzik benne.

Örömmel publikáltuk a pályakezdők Accordia-antológiájában, emlékezetes marad Weöres Bóbitájának ritmusára tökéletesen rímelő verse...

Később még nagyobb örömmel fedeztem fel műveit mértékadó, hiteles folyóiratokban, hogy csak a „félíg néma h”-betűseket említsem: Hitel, Helikon. Picit magunkat is igazolva láttam ekkor – nem tévedtünk, amikor első lépéseit egyengettük...

Csíki András első verskötetete kapcsán felmerülő legelső gondolatom: folytatható-e a transzszilvanizmus eszmeáramlata a költészetben? Hála Istennek, ez a kötet nem válaszolja meg kérdésemet. Ha ugyanis megválaszolná, egyértelmű igennel, vagy nemmel, akkor nem látnánk, milyen irányban indulhat tovább a költő. Márpedig Csíki előtt több út áll, ő pedig bármelyiket képes befutni.

Kós Károlyt idézi többek között, de transzszilvanizmusa nem abban áll, főként nem merül ki abban, hogy ideatikus képzetekben jeleníti meg lírai gondolatait, hanem az eszmeáramlat sajátos immanenciájában, melyről költőként pontosan tud. Minden belül van verseiben, a gondolat, a lendület, az erő, Isten, a nekifeszülés, de még maga a kiszabadulás is – minden belülről feszíti, belülről teremti meg őt. Sodró immanens erők éltetik a transzszilvanizmust, mint túlélési stratégiát. Bizonyos retorikai módzatok, bizonyos túlretorizáltság révén valósul meg mindez Csíkinél, templomi hangon olykor, „a befalazott szószerk” Farkas Árpád-i hangján máskor.

Kikre apellál a fiatal poéta? Ady, Babits, József Attila, Pilinszky, Weöres, Márai, Faludy, Wass Albert, Kányádi, Juhász Ferenc lép be verssoraiba (soha tekintélyesebb elődválasztást!), és tartja gravitációs erejével bűvkörében. Így van ez rendjén...Milyen szép lesz menekülése innen... De ott vannak a maiak is: Szilágyi Domokos, Bágyoni, Farkas Árpád... Tőlük sem lesz könnyű szabadulnia...

Gadamert idézi egy helyütt...Úgy érzem, menekülési útvonalát a teóriában való elmélyülése hozza meg...

Számos versét úgy olvasom még, mintha a két világháború közötti *Pásztorújsz*ben lapozgatnék. Jól van ez így. Ha nem így lenne, nem érteném erdélyiségét. Ha másként lenne, nem érteném tekintélytisztelét. Viszont ő maga csillantja meg legtisztább soraiban a saját menekülési útvonalát – az utat, melyen saját deretorizált hangján szólal meg: Először csend voltál. / Megfestett néma táj./ Út, mely megfutja a rónát./ Ösvény, mely hegyet vág át./ A csend voltál, minden forma./ Csönd, mely ráfekszik alkonyokra./ Visszatartott lélegzet voltál./ Leszálló ködben elgurult aranyfonál.

Eszkatologikus létérzése is tud korszerű, mai lenni: nincsen sehol utca,/nem volt soha idő,/sose volt emberek,/megrepedt a kő,/ a házak széle omlik,/ a világé is talán, / keskeny út kanyarog,/ s ha kaput számolsz, / kicsinyke biz’ a szám...

Végül: a paradoxonokat sem öncélúan használja, hanem „válogatott otthonalanságainak” ad hangot általuk, és milyen megrendítően, mennyire poétikusan: Esőszag, bűzlik az éjszaka, / Otthon vagy, de nem találsz haza

Csíki András ezzel a kötetével indul saját költői otthonát fölfedezni, teljes literátori vértettséggel, kiváló formaérzékkel. Ezen az úton nincsenek társak, nincsenek jelzőtáblák, nincsenek aposztrófok (hiányjelek), csak Isten-hiány van, hisz csak Ő jár hajnali órán errefelé...

Balázs Tibor

*Köszönöm: Reninek és Sárának, Szüleimnek, Tibornak,
Barátaimnak*

„...nyomot hagyni a papíron döntő cselekedet...”

George Orwell: 1984

MONDJATOK EGY IMÁT

és ti is kik szívem
szakadékan álltok
addig míg e versre
rímféléket vágok

mondjatok egy imát
kérjétek ki adhat
nehogy a versszókkal
egyedül maradjak

nehogy ne kelljen a
védelmükre kelnem
otromba giccsel még
birkózzon a kellem

nehogy a bűn sötét
szobákba találjak
félek mint a tűztől
félek mi' csináljak

és ti is kik álmom
árokpartján ültök
kígyóvér és harmat
bíbor egünk dörög

mondjatok egy imát
könyörögve kérlek
értsétek a nyelvem
legyen mibe higgyek

tiszta szavú versben
betűk vonalában
istenszagú rímben
múzsák mosolyában

mondjatok egy imát
mind akikre látok
ti is akik lelkem
létrájára másztok

nehogy a versszókkal
magamra maradjak
sorsommal a kétely
sánta lova baktat

mondjatok hát imát
lassúbb élet jöjjön
vershez is engedjen
ne mind hömpölyödjön

m u s z á j

*„Ki elég bátor hinni, hogy
Szükség van a gondolatára?”
Szabó Lőrinc: Gyermek és bolond*

SÍNEK FEKÜSZNEK

*„már annyi minden költészet e földön
házak hidak gépek és röpterek
hogy lassacskán azon kell eltűnődnöm
miért is írunk pajtás verseket,*

Kányádi Sándor: Kuplé

s a költőkre nem figyel senki sem

futom a reggeli járatot
hosszú sínek fekszenek szívemen
nyikorgok csikorgok vágatok
futom a reggeli járatot

s a költőkre nem figyel SENKI SEM

a műzsák tisztos jegyszedőnők

Isten morzsái átok vers alatt
reccsent álmokba beleköpők
mindahány szűk ingem alá dagadt
Isten morzsái átok vers alatt

a műzsák TISZTES jegyszedőnők

alkalmazottak valamennyien

a gyatra alázat bért fizet
magunkba nőünk mind így csendesen
s az önvád nagy kéjesen liheg
a gyatra alázat bért fizet

alkalmazottak VALAMENNYIEN

de hát a műzsák és mind mi költők!

megbámul egy fáradt asszonánc
kötőfékek balfékek lóköttők
homlokomon bogba gyűl a ránc
megbámul egy fáradt asszonánc

de hát a műzsák és MIND MI KÖLTŐK!

(VALAMENNYIEN TISZTES SENKI SEM)

KEZEMBEN HOSSZÚ KÉS

Kezemben hosszú kés,
És így vagyok nyugodt,
Mindenhol repedés,
Az Isten elhagyott.

Vagy itt se volt nekem,
Sorsom bizonytalan,
Markomban végzetem,
Sehogy sem oktalan.

Bilincsel minden ujj,
Nem szökhet el sehogy,
Sok színes, nagy lebuj,

Élét koptatva fogy.
S rímet így vág, ha van
Díszít'ni halk szavam.

M I N D E N T V E R S B E

rejtem s fejtem
– mindent egyben,
élő vagyok,
élhetetlen:
jóra s rosszra
egybe tettem,
szívem, szavam
felettettem,
mind a versbe
bevetettem,
mindent versbe
felejtettem;
hívok mást is,
cselekedjen,
kétségemnek
ne engedjen,
ahogy lehet
úgy szeressen,
egyenetlen
egyenesen;
kérdéseim
felelgetem,
lomha álmod
terelgetem,
nagy vesztünkben
el ne vesszen,
engem áldón
betemessen,
áldomásom
hadd lehessen,

h a d d l e h e s s e n
k ö n n y ű m é g !

JÁTSZANI ENGEDJ

Játszani, játszani engedj,
ringat a dal teli álom,
árva az égben az Isten,
kívül a szív a kabáton.

Futnak a, futnak az évek,
ostroma készül a vágynak,
árva a földön az ember,
nincs tere lopva, ha játszhat.

Mégis a, mégis a játék,
dallal igéz ez az álom,
túlhevül arcon a bánat,
álmodom így sose bánom.

Játszik a, játszik a vérem,
loccsan az égi pataokban,
földre varázsol az élet,
játszom én ember alakban.

fele van fele nincs kétség
remegő zsinegen vércsék
hidegen keserű trappban
köveken monoton csattan

gyufa fény hamu fény izzik
szeme szűk szava szűk mindég
kavarog gurul is robban
dobom is lyukasan dobban

ADD MEG

Mennyi a dolgom s mi jut eszembe,
Rímekbe vagyok magam is szedve,
A sorokhoz bújok e fázós testtel,
S Attilát mondom játszó kedvvel:
*Allatnak van ingyen kedve,
aki nem ad, az a medve...*

Azután felmondom Adyt,
Mint gyenge fércet fölszakít,
Hogy különös nyár éjszaka volt,
S látom Csucsát, hol kóborolt,
Agyában a felrobbant zsenialitás,
A nyugati bálvány, s a keleti áldozás...

És Gyuri bácsit hallgatom, mondja, csak mondja,
Budapest, Firenze, Párizs: a szépség bolondja.
Ugyan hogy is maradna veszteg,
Az ember kinek az élet így volt a legszebb,
És lassan elindul és görcsöt old, hogy
...vérembe folyt a vörös telihold...

Aztán itt a város főterén a bronzszobor,
Ha arra járva köszönök, ő visszaszól,
Tudod, hogy a Nap barátja voltam?
De csak kijelent, mindig állítva a jelent,
Tintájába hiszen belefürdött a nagyvilág,
Hányszor álmodtam Dsuang Dszi-t tovább...

És jönnek, jönnek mindnyájan sorban,
Babits, Kosztolányi, Tóth Árpád, s onnan
Valami ősi tűztől szikrázó panteon,
Juhász és Illyés, magamból kikelve szavalom,
És így szabad ez élet, fölnyújtom két kezem,
Add meg hát nekem boldogabb énekem!

NEHEZEN MELEGSZIK

Kedd reggeli mínusz,
néhezen melegszik,
ez a vers is alig,
sokára kerekszik.
Kinézek belőle,
temetik a csendet,
sorsomban hordozom,
s nem lehetünk egyek.
Egyek nem lehetünk,
imbolyog az átkos,
fagyba, kedd reggelbe
idelopott város.

*Ködök híg csomói
görcsbe rándult szájak,
nincsen ki találjon,
nincsen kit találjak.*

Vájom szemem, szájam
szikkadt hajnal páráll,
résre nyitott percek,
korog, káróg, kárál.
Lassú szédülések,
táncok síkos jegen,
bizonytalan ittlét,
törött egű terem.
Csatatér közepén
sorompóknak háttal,
eszméletlen állok,
rég eszmélt talánnyal.

*S de nehezen enyhül,
öntvénycsontú hideg,
görbe nyilak napja,
számon csúf szó liheg!*

EGYVÉGTÉBEN

Ó

ti berzenkedők
szívemben verekedők

rikkancsai sorsnak sárnak
süvölvény Isten vágat
dombjain e látomásnak
tűzbe fagyba ki- s bejárat
szó lehetsz Te annak szánlak
szó leszek én annak szántak
ősz égne kerepelő
emlékekbe szemetelő
torzsája a messziségnek
könnyet zubogtató ének
torokba dagadt falat
egyvégtében hajtott mondat
kietlen vers rekedt szózat
nem emésztett sűrű salak
kietlen vers rekedt szózat
nem emésztett sűrű salak
mi lapszélére így hogy ülök
életembe belekötött
s a roncsvégtagok s pattant erek
a mindenségbe kimerednek
így vagyok így magam mögött
törött térben mint örvény pörög
bennem a szó bronza kékje
s együtt merülünk feledésbe

SZÓ SZÓT KÖVET

Szó szót követ,
talált vagy megszedett,
stoppolt méhekből mászunk,
tesszük, ami tőlünk telik,
pirkad és esteledik,
hasad és kerekedik,
nekiveselkedünk az életnek,
nekidőlünk a kocsmafalnak,
tagadunk s kitagadnak,
vallunk és kivallatnak,
egy cseppet sem jó szédülés,
csak ÉS, csak ÉS, csak ÉS,
csak IS, csak IS, csak IS,
jóleső hűvös téglát tart,
sebszélű hosszú part,
húzódik s kiszakad,
jaj, hogy fogunk eget,
hogyan érünk talajt

és vajon hol hagytuk abba?

esős tavaszba' járunk, térdig járunk...

csak mérgünk van, nincs magasságunk,
lassítunk és szaporázunk,
és szó szót követ,
kimeredt képpel
fejtjük a teremtet,
ferde formák és átírt jelentések,
markolatok és kések,
arcot, lelket kell véssek:
rögtönzött mutatvány,
maradok bután,
s velem jár a nemtelen csend,
a csend s az össze-visszafüggés.

*„s fölötte leng a csend,
a csend s az összefüggés.”*

Páskándi Géza: Csendélet

GYANÚ

gyanús vagyok

és nem tudom mi az,
amiben eltértem a rendtől,
hogyan beborít a gaz,
valami biztosan lehet,
valami nagy titok,
amit csak nem is sejtek,
de talán te tudhatod...

szemeimbe mindig
két éles kép vetül,
gyanús vagyok,
lehet, nem csak én egyedül,
mondj hát el mindent,
vallatom magam,
s gyanús szemeimben
sok bűnöm fénye van...

kezd a kezdetén,
ami volt: a születés,
a tér, a hang, az íz,
sok édes érintés,
aztán az évek,
sok méreg lőpora,
ahová vártak,
hogyan is nem érkeztél oda?

mondd el a mezőket,
amiken mezítláb ügettél,
súgd meg a nevet,
amire mindent föltettél,
ne hallgass, most már
hallgatni nem lehet,
fordítsd ki – rajta!,
mint bélést, az életed...

sorba, sorba hát,
ahogy az időd tódul úgy,
gyúrd le a félelmet,
viselj háborút,
s izzadt lelkedből majd,
lassú patakként a bűn kicsorog,
kicsit féltelek is,
(valaki hangosan fölzokog...)

BLAMÁZS

Legutóbb, valaki kinek nem tetszett a versem,
azt ajánlotta irodalmiságra törekedjem,
micsoda blamázs ez jaj, egy embernek, ki ír,
hogyan amit papírra vetett nem igen bír

iro-

dal-

misággal.

Na jó – magamban mondtam – hát legyen,
magasfeszültség, s kivételt ne tegyen
agyam, míg rímet kér egy sor,
iro-dal-miság hívlak, hogy elsodorj

kul-

tú-

ráz – ni.

És elkezdtem – elszántan – de némi izgalom,
bujkált szívemben, hogyan is folytatom,
mert mi papíron áll már, arról nem tehet,
hogyan költője újdonsült hiszekegy

szerint

kering

a létben.

S amit most facsar az agy, mint friss narancs,
vajon kellőképpen ART, hogy nagyra tartsd,
és vad hévvel szavalja el egy ünnepen,
egy ismerős, ki nekem mindenképp idegen

marad

ha akar

ha nem.

És nem tudtam, nem jött szóra szó,
gondoltam: nem lesz így pártfogó,
s ha nem annyi, vessen követ rám,
az akárhány, ki túltesz ezer költőiskolán,

és irodalmi

k(ö/e)r(ö/é)kbe.

tör...

A SZÉPSÉG OLDALÁN

In memoriam: Kós Károly

nekirugaszkodom százszor,
milliószor, akárhányszor,
minden egyes ébredéskor,
minden álom előtt, elalváskor,
valahányszor érkezem
és indulok újra meg,
ha vétkezem, ha nyitogatom
az eszméletemet,

nekiveselkedem,
ha erőm engedi, bátran,
ha gyöngé vagyok,
ólmos lábakon állok,
szívemhez fércelt szárnyakkal,
megrögzült, rögeszmés álmokkal,
de ugyanúgy,
ugyanoly lelkesen,
sok boldog órámban,
bánatomban, keservesen;

nincs szünet,
nincsen kihagyva óra,
nincs veszendő gondolat,
felkoncolom s keresztre szögezem
önnön magamat,
és áldom aztán, mondom:
szent vagy te bűnösök között,
az igaz igaztalan,
deszkán hajózó hajótörött,
ki új világa,
új partja felé evez,
ki Istent és bármi embert,
mindig nevén nevez,
amíg s *ahogy lehet*,

és bújok aztán kövek alá,
vizek alá,
nagy takarók alá,
halálra gyötröm magam
sok okos száj mondaná:
„miért?”
*„miért, hogy törvényre,
rendre nem találász?”*

„miért a gyász?”
„miért szaladsz tovább?”
„a sorokba miért nem állsz?”

és én csak ismétlem,
perpetuum mobile,
a szavak sodrában,
örvénylő ingere
ez az életnek,
mert így parancsol a szív,
így a gondolat,
így lüktet az ér,
ez tízparancsolat,
ez hiszekegy,
vagy nevezzétek: bármi,
kőszikla, nagy hegyen,
hogyan tudj visszatálatni,

én ebben hiszek
csalódok elégszer – látod,
véres szemfogak,
nem mondtam istenhozzádót,
még nem, de meglehet,
egyszer tán félve mondom ki a nevedet....;
addig is belekezdlek százszor,
milliószor, akárhányszor,
bármily ádáz hitek győznek a világon,
bármilyen ostoba oltja napvilágom,
én ebben hiszek,
e mellé híven odaállok,
és onnan nézek messze,
onnan nézek rátok,
de nem göggel,
de barátsággal bizony,
és hívlak szép szóval, verssel,
én így tudom,
és kölcsönveszem e két vasszöveget,
ahogy lehet,
mert lehet,

GYŐZNI A SZIGONYVÉGŰ
EGYÜGYŰSÉG FELETT!

A KÖLTÉSZETRŐL

„...a szép nem meddő eszmény, hanem az élet legnagyobb erőfeszítése.”

Márai Sándor

mondd csak!
mondd csak azt, hogy céltalan,
divatjamúlt és hasztalan igyekvés,
lődörgő képzelet,
képzeltetés, mely játszani engedett,

akár a táj, a tér a tónusok,
bármilyen egekbe fúrhatod arcodat,
az alfánál tovább kicsivel sem vagy,
csak az erőlködés s az akarás marad,
s a cél, a cél, a cél a horizont vonalán...

védd magad!

minek hazudsz a csúfságra álcát,
hideg szemekbe csillagot,
minek kaparsz a rothadásnak sírhelyet,
s a fénynek ablakot?

minek vezetsz az elvekről listát,
elvész a szó sok jaj között,
minek költöztél emberi testbe,
ha csak az ideákhoz van közöd?

egyenes út a végzet, föl minek díszítéd?

a bőr színe,
a húsa – ahogy haladok,
a csontoké, s a csontokon
lilába hajló cafatok,

hol mély,
hol egészen halovány,
torlódó gyönyör, vagy
lakattal zárt talány

és ismétlem,
ismétlem magamat,
szavalom és
rímelem a szavakat,

mert szépet,
szépet, szépet akarok,
bármilyen valóság fölé is hajolok,

csak a szépség,
oldja meg ereim,
ezért a vers is,
„látjátok feleim...”,

hogyan porladunk...

de a bőr színe,
a húsa – ahogy haladok,
az inaké, az izmoké
s a hajlatok

grafit szürke satírja,
milyen gyönyörű,
szívemet koptató
köszörű...,

mert elhasznál,
elhasznál a szépség
módfelett,
de szépség nélkül,
vessző sincs, sem ékezet...

V
e
r
s

V
a
s
y

KÖZEL HÚZÓDIK FOGALMAIMHOZ

alszik. elvonja magát
igazán elvonja magát tőlem
el a tárgyainktól
az akadó tetőablaktól
a panelhézagos szerdáinktól
Sára éjjeli sírásától
a tévé szemkanalazásától
el az olvasólámpám dárdafényeitől

alszik. közel húzódik fogalmaimhoz
merészen végletesen közel
ott tornyosulnak együtt miközben
makaójátékként emelgetik egymást
s kihívják egy-egy idétlen rímet
egy félig sikerült kötőszót
tovább sirítik, sodorják izgatáságom
és gyanútlanul ki tudja mi káoszba érkezem

ALIG HASZNÁLTALAK

alig-alig,
alig használtalak eddig,
alig, de szól a verdikt
s már nem csak kurta
versszak, egy vessző,
egy szóköz (kétségbe ejtő!)
ér hozzád, szakadjon ki a gát (!)
legyél, mi lenned kell:
ELODÁZOTT MÚZSA,
kiben eddig sem csak
a húsa érdekelt,
de a pillanat zsákutcai,
rossz imái a vérnek,
úgy vettek elő
sarat köhögtem,
szép szavak helyett;

hajts hát a parancs előtt fejet!
hajtsd hát meg a fejed!

tudnod, tudnod kellett,
tudhattad eljön az idő,
sejtéseim közt hevertél
nyugalmas pihegéssel
s fel-felszökő lázam mérted,
nézted fogságom, hogy telik,
alig-alig, alig használtalak eddig,
s most magát üvölti a verdikt...
magát üvölti a verdikt...
betölt, bedönt és kimerít!

érts meg, értsd meg!
érted?
érted is...

nem kérted,
nem kérted és volt más
mi nyugvást nem hagyott...

sejtéseim közt,
sajgó sejtések közt hevertél,
de nem hagyom,
nem és nem hagyom,
több nyugtot nem hagyok,
most, most kiteszek magamért:
vers-magamban terítlek szét!

nincs miért!
ne legyen MIÉRT!
nincs kiért!
ne legyen KIÉRT!

nem kért, nem kétkedve, nem kérve-kért,
de parancs, de PARANCS, de parancs
(vasagancs)
terítselek, feszítselek verslapokon szét
s rím��ögekkel verslapokra fel!

ne perelj! vészféket ne szerelj!
a lehet már kevés!
így is kell számolnom veled!
így is számolok veled!

kinyitom tűzcsap szerelmed,
kirobbantom zsilipeid,
hadd öntsön, hadd öntsön el özönöd,
fullasszon s fakasszon,

megírom közönyöd!
így is úgy is,
így is úgy is lesz közöd,
közöd a vershez, közöd a merszhez...
összekeverlek magammal
mint - egy pakli kevés -
két pakli kártyát!!!

FELSZOROZLAK

f elszorozlak Téged
ki mást mi mást
tanulom a rímvetést
az írást
az életet az ihletet
amiből vétetett
ez a vers is
csupa szkepszis
csupa nemtudás

sírás és ásatás
sírás és ásítás

felszorozlak Téged
ki mást mi mást
tanulom a rímvetést
az írást
szorozlak és hatványra emellek
tudakollak és terellek
életünk legfelső emelet
négyzetes házban
lift nincsen
fáradtság van
száz-egynéhány lépcső
végső eredmény
melyet pontosan ad
ez a frivol tudomány
mibe beleszakadnak
a lélek cérnaszálai

/hajszálon lógunk

élet és halál között

a negyediktől a földszintig

pincepadlás-távolságban/

F É R C

kéz a kézre
ha más nincs
göndör tincseid kék szemed
vasbilincs-
ek ékek
tova nem gördülök
pillantásodban
fürdök és öltözök
embernek
szigorú nyolc órákban
és levegőkönnyű
pillanatnyi percekben
herdált varázslatokkal
és komoly látszatokkal
ki nem pisszentett üvöltéssel
sűrű és vastag sejtések kintanyáin
vezeklések gyönyörei közt
megvezetések gyönyörei közt

kezed kezemre
ha más nincs
göndör tincseid kék szemed
vasbilincs-
ek ékek
tova nem gördülök
pillantásodban
fürdök és öltözök
embernek

pillantásodban
fürdök és öltözök embernek

fürdök és öltözök
embernek

embernek

BELŐLED ÉLEK

Ad notam: Pilinszky János - Te győzz le

Belőled élek mostoha,
tükrös szemedben ostoba,
sivár életem forog.
Te látod azt, hogy napjaim
hétfői, keddi partjain
bomló vízbe fúlt zokog.

Szokása, vágya rabja csak,
idege könnyen elszakad
s frank-hitellel küszködik.
Örül, ha gyermekére néz,
Adytól s az apjától idéz,
míg a gondok görgetik.

Felét letudta már talán,
nincs tőkéje s az oldalán
nem lép tarka díszmenet.
Párjával gyakran hajba kap,
rajta veszt ahányszor fogad,
s tort ülsz álmai felett?

De tudd meg, bárhogyan is legyen,
az életet már elviszem,
legyen a harc nélküled.
Maradtak, vannak romjaim,
ideák vásott bárdjain
porzik süllyedő eged!

TÍZ ÉV

ismer már annyira
mert ismernie kell
tíz évünk tízezer decibel
folytonos gyónás
és rézsút fekvés
csapda-fogság
egymáshoz menekvés
és ki tudja ki tudja mi
még fogalmzatlan
íratlan szavalatlan
fölfoghatatlan
csupa rablás
fosztóképzők vádja
istenítélet
viselt szív dagálya
rezzenés mit
rezzenetlen tűrünk
vért és csupasz bőr
késeiken fekszünk
és áruljuk és meg is
vesszük egymást
rongyos ing
és hosszú selyempalást

KATTAN A ZÁR

„te mindig olyan félig csinált dolgokat csinálsz”

R

versemből kicsúszol egyre
és tollamban alig vagy ott
miért miért hogy így tette
ki örvényként belém sodort

egymásban s egymásnak oldalt
csapódunk csukódunk egyre
húsomból mi verseket mart
csak elhangolt vágy selejtje

rossz betűk rossz szavak átka
a bűnökből neked is jut
hány homályos rész lehet hátra
míg oldódunk nincsen kiút

egyszerre s egyetlen egyben
nem válasz nem választhat már
sem szóköz sem sors sem jellem
záródunk már kattan a zár

HŰTLENSÉG

*"S ne félj te sem, ne fuss előlem,
inkább csitítsd a szenvedést,
csukott szemmel szoríts magadhoz,
szoríts merészen, mint a kést."*

Pilinszky János: Tilos csillagon

Én nem mondtam el,
nem mondtam el senkinek mi bánt,
hűtlen lettem a világhoz
miben benne vagy, így hozzád
is a hűtlenség láz-tánca taszít,
az érthetetlen, mi bánatomból
sűrűbb bánatba merít.

Én nem sírtam el,
nem sírtam el senkinek mi bánt,
őriztem, mint gyilkos őriz
percet s meg nem gyónt titkát
fertőzi újra minden nap,
félek álmodó szemű
már elsodortalak.

Én nem kérdem meg,
nem kérdem meg senkitől mi bánt,
legyen néma lesben
szívemre dobált
kavics mindennek könnye,
s te is csak benne vagy,
bele vagy fürösztve,

bele vagy fürösztve.

ÖSSZEDŐLT HAJNALBAN

már a hajnal romjain veszteglünk
robbant vörös virágok és tüskék
feküsznek szemedben holt törmelék-
szerű kifáradt korholt emlékek

süppedt percek sercegnek közöttünk
fényár és bordájuk törött árnyak
feszületté meresztett bocsánat-
tal térdep'lünk összedőlt hajnalban

tüskék és repedt vörös virágok
közé tört bordák szűk vászonvégek
zárult szájakkal kiöntött szemek-
kel egymás lángszuronyába bukva

FEKETE A SZEMED KÖRÜL

Fekete a szemed körül, fekete,
Csak a szurok lehet ilyen fekete,
Csak az az ég, tegnap láttam éjszaka,
Mint fekete föld, én fekszem alatta.

Fekete a szemed körül, fekete,
Szép szívem a feketeség bevette,
Alig látok, alig élek, jaj dehogy,
Nagy fekete ördögökön lovag'lok.

Fekete a szemed körül, fekete,
Éppen úgy fáj, ahogy neked, tudod-e?
Ugyanakkor enyhül meg a fájdalom,
Ezredik kör s még vagy ezer, vágatom.

[Nem tudom, mi merre, mennyi,
Akartam én kerekedni,
Magas lenni s roppant bátor,
Otthont lelni, ismerőst bárhol,
Tudni vágytam, érezni mindent,
Földet, fát s az eget is fent,
Állatnak, embernek, furcsa nyelvét,
Országnak, államnak szigorú rendjét,
Akartam verset, mindet sorba,
Rímet szögezni bús dalokra,
A horizontot Istennel együtt,
Egymást, hogy jól megismerjük,
Barátot is, egyszerre százat,
Bukást, hogy okuljak párat,
Tudásom egyre kurtább így lett,
A semmibe lök, ki semmiből vett,
S az *akarom*, rossz szó lett rá ma,
A világ mások hős csatája,
Ti ketten, Ti vagytok minden,
Izom és vér és hit: beásva mélyen.]

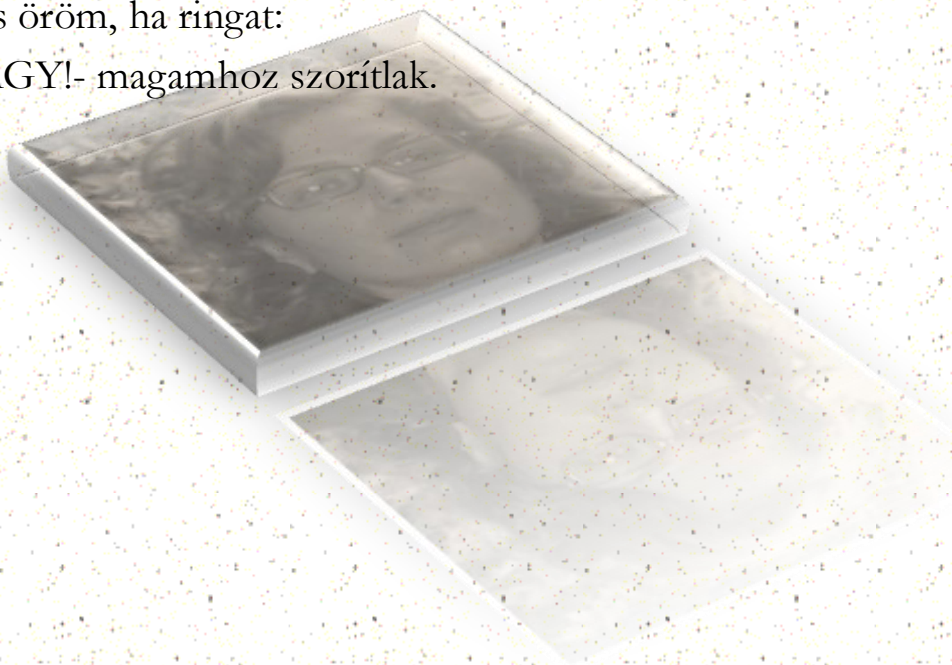
TE VAGY

Mint, ki eszét vesztette,
Már nem tudja mit csinál,
Fut, nekiszalad, aztán
Fejet rázva meg-megáll.

Órló fogak közt szavak,
Nincsen kinek mondani,
Sír, jajszava fölzokog,
Lásd meghasadt valami.

Ijedt isten-arc: sápadt,
Csöndjébe váj tíz köröm,
Csupa bolydult áhítat,

Emlékem én így szövöm,
S kevés öröm, ha ringat:
TE VAGY!- magamhoz szorítlak.

CSEND VOLTÁL

Először csend voltál.
Megfestett néma táj.
Út, mely megfutja a rónát.
Ösvény, mely hegyet vág át.
A csend voltál, minden forma.
Csönd, mely ráfekszik alkonyokra.
Visszatartott lélegzet voltál,
Leszálló ködben elgurult aranyfonál.

Lettél suttogás,
Halk, csak sejthető kőalatti csobogás.
A gyermek fülbe mondott szava,
Mikor igaza van, csak még nem szabadna.
Olyan, kicsit gyönges, de megnövő,
Kicsit elkésett igaz, de megjövő,
Suttogás voltál, minden forma,
Suttogás alig tudtam róla...

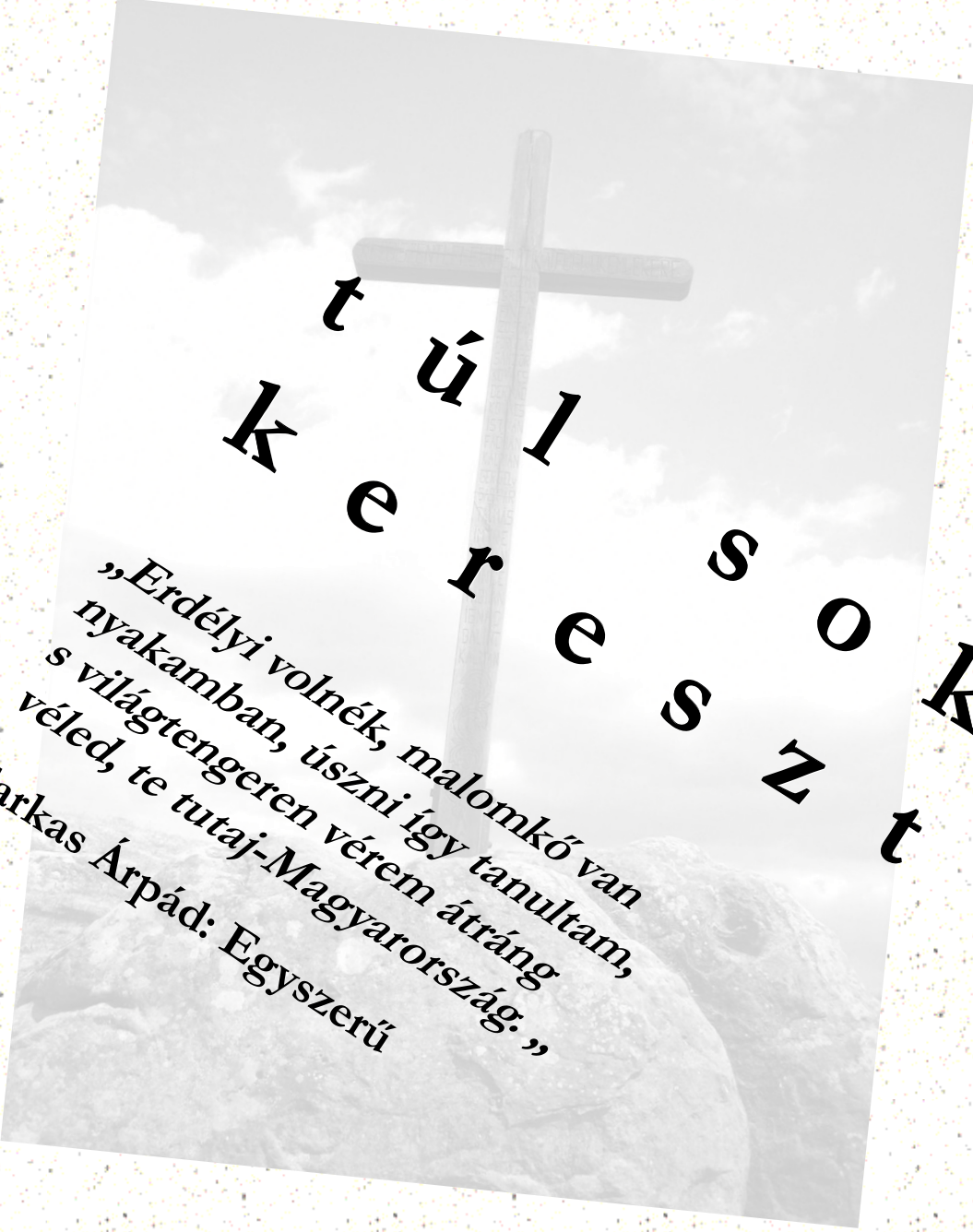
Csönd voltál s lettél hatalom,
Reményem, kincsem, forgatagom.
Kiáltás vagy néha, mi messze zeng.
S összecseng a távollal, összecseng.
Olykor üvöltés vagy, iszonyat,
Mikor lelkeket dúlják zord hadak,
Máskor hangsúly vagy, őserő, nyomaték,
Szerelem, élet: reménység.

VERS VAGY

Vers vagy te is,
melleid s köldököd alatt
a lágy prém, a legeslegszebb
és legtalálóbbrímek
(mint anyját a gyermek,
mélyüket a hallgatag vermek);
olyan készakarva harapnak
bele a végtelenség kesernyés,
édes húsába, hogy nevemet is
érthetetlenül ejtem s
nem törődöm én már
az évszakok őrsekváltásaival,
s mit nekem a Hold vagy
a csillagok nappali ragyogása,
mikor itt csilingelnek szótagjaid,
s két szemfogad, s tíz szikrázó
tükrű körmöd szántja bőrömet,
s mit nekem a sohasem köszönő angyalok,
ha nyelved hegyén ott csillámlik
sorsom gyönyörű, csöppnyi világa,
s illatoddal dimenziókat ugrok,
lábujjaidon, mint rózsaszirmokon,
hajad hullámain, mint patakok vizén,
vállaidon, mint templomok fölötti dombokon,
gerinceden, mint a kéthetenkénti vonatúton,
utazom, utazom rajtad, veled, benned, hozzád
és általad, mert vers vagy te is,
metaforák, hasonlatok, szinonimák,
ritmusok és rímek rejteke...

*„Varázs-ütésre dallamod kiépül,
s zengő egész vagy, zengő költemény. „*

Áprily Lajos: Vers vagy te is

tűl sok keressz

„Erdélyi volnék, malomkő van
nyakamban, úszni így tanultam,
s világtengeren vérem átráng
véled, te tutaj-Magyarország.”
Farkas Árpád: Egyszerű

NEKIBÚSULTUNK

azt mondja
azt mondja félóránként ismételve
azt mondja azt mondja már öreg
s jóváhagyom mint egy hivatal
jóváhagyom mit tegyek mást
jóváhagyom az időt
az idejét a mi időnket:
a családét a táját a képzeletét
a képzetekét a képzetekét
tényszerűen tárgyilagosan
könny csorgatva hivatalosan
a ráncok a ráncok évtizedeit
a vékonyodó bőr évtizedeit
a görnyedt hát évtizedeit
lepecsételem és aláírom
aláírom alá a 93 huzatos évet
mit tehetnék
mit tehetnék mást

*- nem volt szokás fiam
nem volt szokás
ilyen hosszú életet élni
a családukban nem volt szokás
nem volt szokás*

még 100-ig van
még van idő még van
kísérem magamat
gyenge testőreimmel
érvekkkel amik

itt hagynak a sezlonon
itt hagynak itt
a fölénk zuhant gerendák útjában
itt hagynak itt
lábunk alatt pereg a szakadék
pereg a szakadék
én és a 93 év
ülünk valószerűtlen
igazságok között

*- tavaly még voltam a kertben
idén már nem, idén már nem tudtam
nem tudtam kimenni*

és felhangosítja az időt
felcsavarja s megélesíti
betérdelünk betérdeltünk
a mulandóságba

*- az oroszoknak
az oroszoknak fekete kenyerük volt
ébeztek fekete kenyerük volt
s mögé kerültek a németeknek
mögéjük kerültek
a bolttól a szőlőig volt a sáncuk
de mögéjük kerültek*

hallgatom hallgatom
az időt az idejét
a mi időnket
a családét a táját a képzeletét

a képzetekét a képzetekét
belecsavarodva mint egy lepedőbe
tetőtől-talpig bele
belecsavarodva

- *nagyapád megszökött
az erdőben megszökött
megtalálták meg
3 évet volt fogságban
hadifogoly volt az oroszoké
az oroszoké
s hazajött haza
sokan nem jöttek
sokan fiatalemberek*

és nevek jönnek nevek
ismeretlenül huzatosan
átveszem őket át
ideadja mint a lapótyát
mint a lapótyát gyerekkoromban
kemence melegben fázunk
ő is én is
rossz a vérkeringés
rossz
hideg kezeink egymáson

- *kulákok voltunk
kulákok egyszer csak kulákok
s kimérték a hambárt
üresre mérték de nagyapád szerzett
pénzt*

*szerzett s visszamérték
vissza Bustyaárpi volt az egyik
Bustyaárpi volt még él
arra fel lakik a felszegen
arra fel*

hallgatom hallgatom
az időt az idejét
a mi időnket
a családét a táját a képzeletét
a képzetekét a képzetekét
hogyan vissza nem térünk már
vissza se térünk
nekibúsultunk nekibúsultunk
neki
ebben a szeptember esti
ásatásban
hol a kifordított idő
hol a belső zsebek cukrai
s a templomtorony is bedől a kamrába
be a kamrába dől egyenesen
a ribizli ízre a ribizli ízre dől
s zavaros Nyárád-víz mossa be a fala-
kat

- *ki kell meszelni ki kell meszelni
még az őszön még az őszön
a hideg előtt ki kell meszelni*

s a ferde szív galoppol
szüntelen eltévedésben

az eltévedésben
kivilágítatlan idő és házsorok
házsorok s fel azon
utcahossznyi kábulatban
valószerűtlen igazságok között
szedelőzködik
szedelőzködik az idő...

DOMBOLDALBÓL

*„ki nem húzhatod
s hozzá nem adhatod magad”*

Bágyoni Szabó István: +
- egy költő

temető a domboldalon,
a falu: fekvő déli árny,
kripták kordélya pihen,
matt sárga Nap-verem, silány

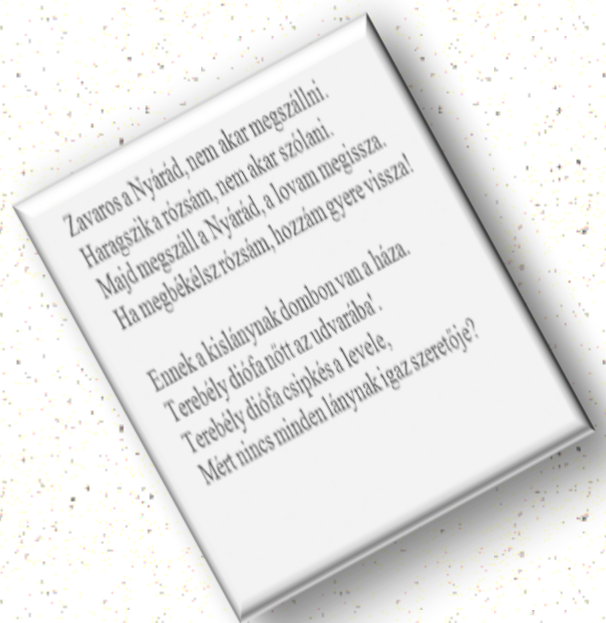
szem igyekszik
mázolni újra, ami volt,
kevés félnapok hozzá,
kétségek ráspolyozzák, holt

szilvafák, mint nagy karók
verik az emlékek nyomát,
sok álmodba belekerült már,
lehet magasba rogytál, talált

egek szakadt burkain
feszengve, hogy inged izzadt,
hideg tenyered vésett kövön,
vasalt cső a köldöködön, tolat

a Nyárádig a gyermek,
be jóleső víz alatti játék,
s a túltüzelt tarlók hevernek,
végeik, széleik egyek, marékszám

szedett múlt a partról felkapott kavics
mind egybehegesztett idő,
el nem hajítható s a feslett zseb
elereszti, szívnél mélyebb a jövő!

DÉL BÖZÖDÚJFALUNÁL (2006 augusztusában)

Embertestvér, kit erre vet a sors,
ki tágra nyitod most nagy szemed,
míg végigporoszkálsz az úton,
mi a templomromig elvezet!

Mondd, látod-e alatt a házat?
Udvarán állhatnál te is,
amint elönt a XX. század,
épp a tervrajzok szerint.

A múlt: történelemlékönyv csak,
skizofrén hallucináció,
mígnem szemben állsz e fallal,
hol a száj már nem némítható,

mert ittlevő a déli harangszó,
a kertek tavaszi orgonailata,
a rétre szaladó lovas kocsi,
a labdázó gyerekek visongó nagy hada.

Látod-e már? A fény beszalad a vízbe,
függönyt húznak egy furcsa ablakon,
dél van s időtlen dél marad,
itt e képzelhetetlen martokon.

1988

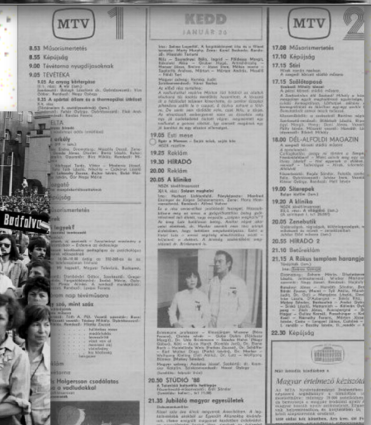
Itt vagyok e kirabolt múlttal,
Miben igazságot tenni nem lehet,
Tévedhetetlen mert nincs közöttünk,
Míg halandók vagyunk mi emberek.

A XX. század árnyéka mögöttem,
S nagyapám hatalmas nagy keze,
Emlékszem a vonat Várad felé szalad,
És lengedez az újdonság szűz szele.

1988, most lettél talány nekem,
Hogy bogozom e kételtű sorsot,
Hogy megérteni, fölfogni nem tudom,
Pontozza szívemet a kétely és a biztos tudat.

Nem tudom már, mi történt meg,
Mi az mit én festek s rajzolok,
Gondolataimban úgy ragyognak a falvak,
Mint fénylő metropoliszok.

S kik határt vontak lelkemen által,
E gyönyörűséget el nem ijesztik,
Ahogy átnézek a hét toronyra,
Egyéb gazdagságomat vihetik.

AUGUSZTUS

azoknak, akik egész nyarakat töltöttek velem, horgászbottal, a Nyárád

...inkább emlékezem,
én, élők elevenen,
volt nyarak idejére,
volt nyarak idejére.

...inkább azt mondom el,
lásd meg és figyelj,
a gyermekkor folyópartjait,
a gyermekkor folyópartjait.

Füzek és mogyorók lombja,
akármilyen nagy az ember gondja
mezítláb futna csak,
mezítláb futna csak.

S amíg a vízbe gázolsz,
szívedre szivárványt hoz,
sok rongyos délután,
sok rongyos délután.

Még hallom barátom éneked,
bár huszonhét évem éremlyeg,
mind múlt időbe hullt,
mind múlt időbe hullt.

Épp úgy, mint eldobott kavics,
e rögtönzött élet is
furcsán előre száll,
furcsán előre száll.

Hiába hallom, látom én,
nagyanyám int és int felém,
késő este van,
késő este van.

A vízbe holdfény rajzol,
bizsergő izgalom hajsza,
majd holnap talán,
majd holnap talán.

És szaladnak, futnak a képek,
mint emlékké gyúrt ígéret,
ti volt nyarak,
ti volt nyarak.

OTT ÉGNEK

*„Hol a néma zenélődobozok
s az ezüsthangú éjjeliedények?
Hol a családhoz hozzáidomult
pamlagdísztű oroszlánfejek?”*

Kálnoky László: A kegyelet oltárán

„Hová lettek a családi ereklyék?”

Karistolt arcom tüzére tették
az idő szívtelen szervilisei,
s míg él'tem a múlás csiviteli,
ott égnek éktelen, ékes lánggal el!

Hová lettek a családi ereklyék?

Ráncos kezek naftalinba tették,
kilapított kucsmáját nagyapámnak,
nincs, hogy helyette rajta ugráljak,
szidva a bizonytal szidni valókat!

Hová lettek a családi ereklyék?

Halánték mögötti sáncba verték,
vésőit, vackát, gyalupadját oda,
ravatal, őszidő, nem volt tora,
kezese vagyok, már kimerült harang.

Hová lettek a családi ereklyék?

Pajtahíján magukat bevették,
s a törött széna közt lapulva sírnak:
rég elhordott hit, páratlan végtag,
a cügos sarkokban galambcsont zizeg.

Hová lettek a családi ereklyék?

Nemvolttal, a ninccsel egybemerték,
szalmakalapja foszlott karimáját,
fakuló kendők redőit s bogját,
lyukas, árva hajnalfénybe hordom ki.

Hová lettek a családi ereklyék?

Egy Nyárád-kanyarban eltemették,
a mángorlót, a síró szalmadunyhát,
vakfilm ez, szép lassan engem sem lát,
a templom-szorosban fölém ér a hó.

Hová lettek a családi ereklyék?

A mézpergetőt cigányok vitték,
ahogy a gabonásból az a szekrény
is kitáncolt, vagy kétszáz év kemény
vaspántjával, mi mellemen feszül most!

Hová lettek a családi ereklyék?

Durva zsákvászonnal körbe szegték,
síríg hízó, hátfájdító, ólmos pakk,
benne sejtig, atomig bomlanak
„szellemképüket az utódok őrzik”.

„szellemképüket az utódok őrzik?”

KERTEK ALJÁBAN

(többes csendélet)

Lassan rothadó gyümölcsök.
Kertek aljában temető.
Fonott kosárban vizes csend,
Foszló agyamból bújj elő!

Beton- és keresztrom süllyed.
Körte volt. Alma volt. Szilva.
Nyolcvan kilónyi hízott hús.
Nyűge van. Emléke. Súlya.

Tolakodnak a kényszerek,
Sárgállik a bűn s megemészt.
Száradt ín apad a csonton,
Bimbókat hoz a hű penész.

Beton- és keresztrom porlik.
Körte vagy. Alma vagy. Szilva.
Nyolcvan kilónyi fürge nyű,
A vad lila húsok sorsa.

Perlekednek a kényszerek,
Dús emléket növeszt a kert,
Bokrok fölé nő fel a fű.
Foszló kosárban vaksi csend.

S a rovott, reszkető kezek,
Megdőlten kerítést tartanak.
Kertek aljában temető.
Almafa, körte, szilvamag.

ÁPRILY

*„Tekintetem szárnyat repesve bontott,
átöleltem a hullám-horizontot.
s tetőit, többet száznál és ezernél-
s titokzatos szót mondtam akkor:
Erdély.”*

Áprily Lajos: Tetőn

Míg átfutok e néhány megdöntött soron,
s elalélt időnket fájlalom,
a száz évet, mire jön még sokszor száz,
vigasz, hogy enyhülhet a gyász...

Maholnap hírmondó se lesz talán,
itt e globálissá növesztett tanyán,
s aki Erdélybe megy, meg se kérdezi,
Brassó, Parajd, Nagyenyed: talán Áprily?

Élt, tanult, tanított s írta itt,
csupa emberléptékű, gyönyörű verseit,
s mi megfulladunk és megfulladna most,
hogy zárná lelkébe a hömpölygő Marost?

Bizony! A létszükséglet, s majd egyben tart
a konformizmus s egy legújabb divat,
nem lehet, hogy múltadra rátalálj,
az életed berendezve, kulcsra készen áll,

s egy lesz Erdély s a görög félsziget,
hol turista kényed felsziszeg,
magyar zsoltárookra elhúzod a szád,
Amerika veti langy sugarát rád...

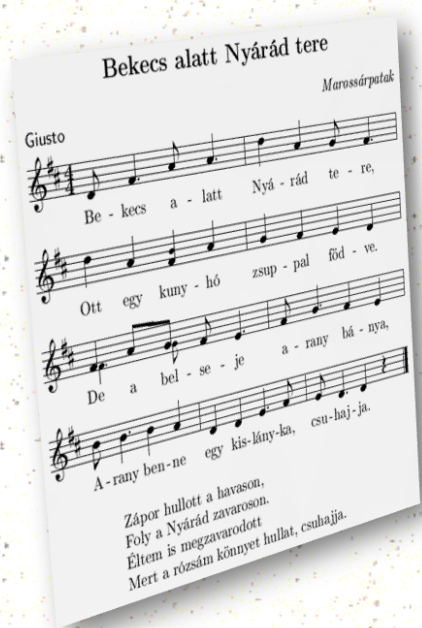
TÚL SOK KERESZT

nincsen sehhol utca,
nem volt soha idő,
sose volt emberek,
megrepedt a kő,
a házak széle omlik,
a világé is talán,
keskeny út kanyarog,
s ha kaput számolsz,
kicsinyke biz' a szám,

mondom, s aki hallja,
hallja s ha nem minek,
hadakozni az új korral,
hol nem számít senkinek
a múlt, ami gyalázatot
emészt s azt undorral
s öklendve tartja bent,
s a rend félrebillentett platójáról,
csak sár hull, rettenet,

és ima száll csak,
sóhaj, hogy nincs remény,
porig rombolt önérzet,
hogy hagytuk, az is vélemény,
s bár a századok, lassú
menetben vonulnak,
sok élet gyors futásnak eredt,
ki kenyeret nem adott,
most átnyújt egy kötelet,

jaj tengernyi könnyünk,
vajon mi itatja föl,
e fekete földben már
annyi a mély gödör,
behunyt szemekkel és
jaj, betömött szájjal,
megyünk jajgatva tova,
új istent faragtunk,
de nem tartozunk sehova.

ERDÉLY

Prológ

Valami bizonynyal el van rontva, valami módon súlyos hiba történt, mind a terveket, mind a kivitelezést illetően, és ilyen nézőpontból jogos a harag, egy közösség aligba gyógyítható haragja. Még, ha a fájdalom lehet is magánügy (bár az is megkérdőjelezhető), a harag és a csalódás jóval több, mint egyéni emóciók!

Kós Károlyt olvastam és elmentem Sztánára
A Varjúvárhoz, ezerszínű, őszi völgyön át,
A transzilván eszme itt lobbant lángra,
S mint hogyha Kalotaszeg most is visszhangozná
„Kiáltó Szavát”! Mintha zakatolna a kicsi nyomdagép,
Mintha az állomásnál most is várna, hogy a
Budapesti vonat fővárosi pojacák közé vigye,
De, hogy kifeszítse és magasra emelje,
Ősi zászlaját. Trianon? Jóval korábban,
Már remegett a föld s mintha tudta volna mi érkezik,
Fölszólalt és segítség után nyúlt,
Hogy emberek baj van, földünk kiporlad lábunk alól,
S mérgünket hosszú kanállal jó ideje keverik.
De nem volt foganat, guillotine-ba zárt bennünket
Kilencszázhusz nyara és sebesült hittel
Cipeltük s vonszoltuk a reményt, miközben nagyanyám
Meglátta az ég hatalmas sátrát, miközben
Dsida és Reményik és Kós
dolgozni kezdett, újult, emberfeletti erővel.

PAROLE TRISTE

„itt terül el előttiünk annak szép termékeny tere, mely szélességben túlhaladja a Küküllő, sok helyt pedig megközelíti a Maros terét, s mindeniket népességének sűrűségével felülmúlja. Nyárad kő nélküli agyagos talajon folyván, vize rendszerint zavaros, honnan szőke mellékeve.”

Orbán Balázs- A Székelyföld leírása

kitoloncoltak
szép dombjaink messze hagyatták
sok száz éves örökségünk kiszakadt zsák
kitoloncoltak
átválogatták emlékeink és leltárt vezetnek róluk
víz alá nyomnak belefullaszt'nak **HÓRUKK**
kitoloncoltak
ótvaros hiedelmek egérrágta zászlók
bűnösök és még bűnösebb vádlók
kitoloncoltak
kiszárad a kút s a Nyárad
a templomot kettőbe négybe vágják
kitoloncoltak
savanyú csókokat gyűjt a szánk
ecetes borokkal kínál nagyanyánk
kitoloncoltak
nincs jogunk de jogunk van sírni
jogunk van hosszú bűnlajstromot írni
kitoloncoltak
szemünk rozsdavörös jós gömböket lát
zavaros vádbeszédet intéznek hozzánk
kitoloncoltak
a kert végét cigányok lepik el
a históriás a múltunkból vedel
kitoloncoltak
köldökünkben lármafák égnek
kotyvasztják az idegen népet
kitoloncoltak
kovásztalan időt gyúrnak ránk
hasztalan sziklát szital a miatyánk

TANULSÁGKÉPPEN

hovatovább
osztoznunk kellene
osztoznunk
az ájulások közelségén
a sóvár ábrándok
fekete vákuumán
a sebesült emlékeken
a nagyszülők s a
szüleink kényszerképzetén
legalább az elfogadásban legalább
az elfogadással

**sors-összeszíjazó hámok
gének kocsirúdja
csecsemősírás
a szülőföld nehéz története
ólomléptek és -könnyek
ismeretlenség a megszokásban**

itt matatnak kabátujjunkat
gombjainkat babrálják
öreg körmű kezek
néha megsimogatnak
arcunkon smirgliznek egyet
s ahogy szőlőfürt-időnkől
szemezgetünk
mindegyre mormolják
gyalulatlan rögeszméiket
az okos filozófiát
bogaras ideáikat
miből azt vonom le
tanulságképpen
hogy osztoznunk kellene
osztoznunk feltétlenül

minekutána minket is
lassan kikanyarítanak
a világból és két
bevizelés közt mi is
szöszmötölni fogunk
hiába fészkelődve
kényelmetlenül

KALOTASZENTKIRÁLY

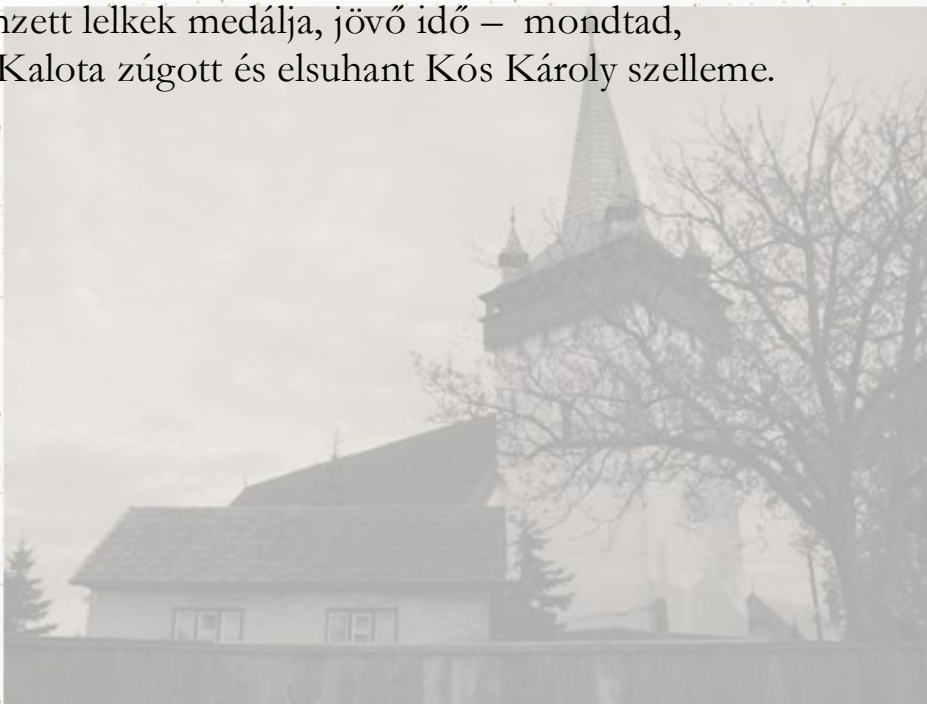
*“Csönd, június van a szívemben,
Általvonult templomi népség
Belém költözött áhítata
S e percben a Kalota partján
Biztosság, nyár, szépség és nyugalom.”*

Ady Endre: A Kalota partján

Tizenhét évig utaztam melletted, mit sem sejtve,
A Hágótól Kolozsvárig szigorú út vezet,
S most Hunyadnál jobbra térve, nehéz párták bűvkörében,
A Vigyázó kacsintgat és fehér kalappal integet.

S amit olvastam, hiánytalan szépség, ott állt Szentkirály,
Sepert utcáján rám köszönt fiatal és öreg,
Múlt ez és jelen idő – mondtad s tornyához indultunk,
S Adyt láttuk, amint versével minket is követ.

A templom mellett a régi határról, egy bácsika mesélt, égett a nagyvilág,
Arcunkon lángolt könnyű éveink szégyene,
Hímzett lelkek medálja, jövő idő – mondtad,
S a Kalota zúgott és elsuhant Kós Károly szelleme.

k o n t ú r

*„Mikor születtem, a kezemben kés volt –
azt mondják, ez költemény.”*

József Attila: Azt mondják

GYANÚSAN GYANÚTLANUL

Anyám leteszi a kávé,
nem tud a délután
szarusodott bőréből kitalálni:
csak várni, csak készülni
bármire, végképp mindenre;
idült fájásokkal cseveg,
rosszkedvével zsonglőrködik és
traktálja magát, szívszakító hidegrázással,
tegnapi, tegnapelőtti elmaradással,
találkozásokkal holnap, holnapután,
felejtéssel, mi már a feledést sötétíti,
nem tud, nem akar megbékülni,
nem akar, nem tud elkészülni,
a kolonc nélküli mostra:
kín előtti, kinnal teli mustra;
forró fekete tejcsíkjai köröznak
remetemagányú időben,
anyám leteszi a kávé
mert megjöttem;
leteszi s hozzábillen az asztal,
feláll és átölel,
a merengés, a készenlét,
a várakozás jön közel,
a szeretet képletei futnak végig,
megoldva mind hibátlanul,
gyanúsan gyanútlanul
féltjük egymást,
míg a kávé hidegen bőrozik,
migrén és aggodalom őrködik,
kering a lélek sokadalma:
rikkancsok és kufárok hada,
libasorban, tornasorban, bárhogy,
ülünk a nap délutáni romjain,

*s azt az utolsó kortyot is felhőrpintve,
várja hozzábillenni a szavaimat.*

HÉTKÖZÖK

*"félre ne értsd a dalom testvér
nem sirató csak szomorú
nem szeretném ha lépre mennél
félre ne értsd ismét/lem testvér
nem sirató csak szomorú "*

Kányádi Sándor: Kuplé a vörös villamosról

csomtomiclan csontodiglan
húsveszejtő hétfő villan

szívszavunkon hernyók másznak
kedd reggeli eső áztat

szórja szinte tarthatatlan
savaz a szerda halkan

vakság leplét mért nem bírom
csütörtökünk aranytrónon

szigonyvégen csüng az este
péntek éjünk feszületbe'

**csak futja versre látod
hétközökből kikiáltok!**

s csomtomiclan csontodiglan
húsveszejtő hétfő villan

s ha nem volna már éppen elég
berendezzük ide belénk

KIVIZSGÁLÁS UTÁN

„Akik olyankor egy tisztáson megállnak, mélyen, mélyen bent a csalító közt, azok tudják, hogy nem lehet soha igazuk azoknak, akik a békét csinálják. Mert a békét nem lehet csinálni. Az van, s azt csupán megtalálni lehet.”

Wass Albert — Farkasverem

Mert a szív szorul,
ha orvosi nyelven
a szervnek nincs is hozzá köze,
tenyeredben vizes árkok nőnek,
az ösztön uralkodik,
s az emberek közönye;
a HÉTKÖZNAPOK,
jönnek, jönnek, jönnek
egymásba nőve,
hogyan eszmélni se tudj,
- *Hogy vagy?* - kérdezik.
- *Jól* - ne hazudj!
Nem vagy rosszul,
ez már pozitív,
s nem a megszokott,
nincs sérved,
s a csigolyád nem kopott,
csak láz kap el,
egy-egy gyors nátha,
csak az ideák pusztulnak egyre,
végül is semmi vész,
még hosszú, míg te magad is

a pusztulásig érsz,
addig a HÉTKÖZNAPOK,
egyforma menete,
szürke szürkesség,
helyben tánc, nincs hozzá zene,
s mégis békét kell találni,
egy-egy kicsit,
hogyan tudj állni,
körbenézz, azután magadra vissza,
én vagyok,
s ezt más is tudja,
másnak is gondja,
s ez jól esik neki,
a békét meg kell keresni,
mert van, mert lenni kell,
mindenkinek, idő és hely,
letisztult létezés:

ÉN VAGYOK!

s mások arcán is, szíven is,
akarva visszacsillanok.

RÉSZEGES MONDÓKA

egy kocka
két kocka
ejnye hát
hogya tudja
ez a láb

egy jobbra
egy balra
ki van már
taposva
a világ

egy utca
két utca
mindegyre
hangosabb
miatyánk

egy tudja
hogya tudja
mindenre
rászáll a
hazugság

úgy volna
jó volna
mindenki
kúrálja
ki magát

ÉLETHALÁL

Ákosnak

na de ennyi élemedett pardont
csóka csípte csókot
szükséggel születést
lélekbe vert horgonyt
zöldre pingált éjjelt
kéjjel piszkált homályt
kétséget rögeszmét kételyt
fájdalom-hombárt
és húr-reszketést
genny-hodályt
ennyi élethalált
ennyi megzizzenést
ennyi demens vágyat
na de ennyi mennyi
nehezen sebző vágat
túlloccsant
gyolccsal fogott vér
gyér fénybucka sor
hiába lekéselt járat
mennyi leszámolt
szó- és hangtörek
mennyi cséplés
mennyi kinköteg
és
mennyi félre-
mennyi meg nem-
mennyi visszaértés
mennyi sejtés
mind selejt és
mennyi szemenszedett
a végén még igazság

VALLANI

*„Ki tud mindent meg-
vallani?*

*Ki tud mindent meg-
hallani?*

*Vagyok. És ez is
valami.”*

Szilágyi Domokos: Megvert az Isten

Annyi csorba esik,
Alig-alig bírom,
Folyton esteledik,
Mindig versbe írom.

Furcsa szavak jönnek,
Egyre a számra,
Mit tehetnék mást,
A szív kívánsága:

Vallani mindig,
Vallató se kell már,
Nem érted ugye,
Így te sose voltál.

A Mindenség tudod,
Ellenem épült,
Fájdalom annak,
Aki belé szült

S gyöttelelem nekem,
Aki hiába próbálom,
Itt helyben toporgok,
Sírom, kiabálom:

Adjál időt nekem,
Jusson egy-egy kicsi,
Mindent a világon,
Külön versbe írni.

FÉLKÉSZ A LETÁR

*„Ha féltem is, a helyemet megálltam -
születtem, elvegyültem és kiváltam.
Meg is fizettem, kinek ahogy mérte,
ki ingyen adott, azt szerettem érte.”*

József Attila: Kész a leltár

Akárhogy is van, még félkész a leltár,
lehet, hogy ponyva lesz, lehet, hogy zsoltár,
mindentudók közé kiszakadt lózung,
mi éktelen diccsel még magába' gong.
Irgalom böjtje, mit még meg kell tartsak,
sárgödrös a szívem, fekete latyak
habzik s a félsz lyukas ladikja azon,
még az Isten is hevenyészett halom.
Akárhogy is van, még félkész a leltár
rende(l)zés alatt áll még a tér, s a táj,
s a megereszkedett mellek közt bújva
korcs hétköznapiom, mint vastollas dunyha,
sejtekig süllyedt fájások vackáig
ér s bevert egem alatt nyakamba híg
moslékot mernek erjedő agyakból,
hogy jobb kezemmel árkokat vés a toll.

No, lesz ahogy lesz, még félkész a leltár,
élek, „*úgy ahogy*”, s ahogy más is élt már.

MIELŐTT

Éppen csak szusszanni meg,
megállni, térdre támaszkodni,
egy kicsit levegőhöz,
egy kicsit lélegzethez,
egy kicsit...
még mielőtt roppan a derék,
fejünk koponyacsontig hántva,
lógó nyelvek rajzszögekkel,
szakavatott fülek hímző fonállal,
ezer bíbor kirándulás, epe öntő kuszaság:
az élet beton és bronz és bőr és borosta
és letaposott füvek visszahajlása,
megmakacsolt, zizzenő idegek;
éppen csak szusszanni, megállni,
 (ahogy a domboldalban az a három kaszás
 ahogy a verejtéket törli,
 ahogy megkönyököli a délutánt,
 ahogy a domboldalban...)
egy kicsit levegőhöz, lélegzethez,
mielőtt roppan,
mielőtt koponyacsontig
és rajzszögekkel
és hímző fonállal és térdre
éppen csak, éppen csak szusszanni meg

SÜRGET

sürget harminc év
pár elnyelt félszavad
hullámzó felhős lett az ég
a nyár is már kifakadt

bőrünkön gyötrő viszketés
a pénzből bejönni lehet
halántékban ez a lüktetés
kényelmetlen módfelett

s a szép banki hó közök
víz gáz s a villanyunk
a lomha zsákfutás körök
mind e rímekbe fagyunk

mind e rímekbe fagyunk

KÖDDEL, ZÚZMARÁVAL

igyekszik át a parkon,
köddel zúzmarával,
hajnali hideggel,
sietős magával,
igyekszik át a parkon;

sötét folyó körül'e,
suvasodós martok,
hangja vesztett örvény,
kitámfázott csarnok,
sötét folyó körül'e;

hátán vonít a holt fény,
síkös saras csendben,
tompá lödörgését
sietséggé festem,
hátán vonít a holt fény;

BÚS SZAVALAT

tollba mondom
magam szavát,
megszaladom
éhem útját;

- sehol senki,
nem is bánom,
úgy kelek ki
égvilágon

szem nem láthat,
szó nem érhet,
ami áltat,
csak az éltet,

ami éltet,
csak az áltat
álomkórban
ébren altat;

finom téboly
lóg a mában,
vágyam imboly-
gó sorában;

- falhoz vertem,
ami nem kell,
énekeltem
szeretettel:

„ahogy egyik,
úgy a másik,
megfeneklik,
köddé vásik!”

s tollba mondom
önszavamat,
legyen ez egy
bús szavalat;

- sehol senki,
no nem bánom,
legyen ez a
vigasságom:

„szem nem láthat,
szó nem felel,
ne válassz a
szerelemmel!”

finom téboly,
s vagyok hozzá,
én is bomolj-
ak bolonddád;

- sehol senki,
de hadd látom,
van-e aki
volt barátom?!

van-e aki
volt barátom
hogya nincs is
hol találom?

s tollba mondom
én is lássam,
vagyok folyto-
nos gyónásban,

rosszabb, mint a-
ki én voltam,
minden rosszba
betanultam;

rosszabb, mint a-
ki én voltam,
minden rosszba
betanultam;

*..meretlen k...ő
is...tlen k-ő-l-t-ő
is.....l.n k....
ism.r...en ...tő*

.s.erős k...ő verse

*Minden rosszba betanultam.
Minden rosszba betanultam.
Minden rosszba betanultam.*

ÁTÜT AZ ÉJSZAKA

átüt az éjszaka,
a születés utolsó fázisa,
hogy felnőtté romolsz,
szakadt szádba, halszájba
vashorgok akadnak

mondd akarsz-e?

ugye akarsz,
ha szeretsz, kitakarsz,
indigókék éji dallal,
kivörösödött szemembe
befested a hajnalt,
szétszabdalt pászmáim
között vesztett helyzetek,
pászítsd és szeress
hátha kellhetek még,
felsült valóságaimmal,
és kisült idegekkel,
ezzel a rám valló
idegennel,
ki kétségtelenül
hasonlít hozzám

NEM KÍSÉRHET

vissza nem kísérhet senki
a vers már végképp megfogant
nem enged egykönnyen feledni
fényvértből szikrákat lopat

csak pozdorja lett a múltam
rég kényszer fenekén ülök
ha már így-úgy kitanultam
elírt rímekkel vegyülök

s rendre birkózza a testet
sok tévhit miből kijutott
az igazság megfeneklett
s maradt nekem a köztudott

maradt nekem a köztudott

maradt nekem **a** köztudott

maradt nekem a köztudott

maradt nekem a **köztudott**

TEMETNEK

J.A. után egy cseppet sem szabadon

A pap Istenem után kutat,
Csak vakarja egyre fültövét,
Ásónyelén egy részeg alszik,
S kedvesem könnyezi örömét.

Vastag csend pihen fent a fákon,
Szállingózó hóban pár barát,
Felröhögnek egy régi tréfán...

– *Aztán csak módjával, cimborák!*

– *Csak módjával!* – reccsen a szólam,
S már földdel vegyül a szent ige.
Ennyi tellett s jutott?... De hát ha
Nem csurrant volna még ennyi se...

Emlékem, mint löszfal mállik szét,
Metsző szél járja körbe-körbe,
Szárak virágok karistolják,
S bedobják egy lyukas vödörbe.

PISZKOZAT

*„s szeretném, hogy nekem is
megbocsásson, ki tetten ért
a pózon és csaláson
és ne vádoljon többé senki meg.”*

Márai Sándor: Monológ

az árnyék kirajzol engem.
árnyékomat én kirajzolom.
tüntet a lélek is bennem.
egyre egyre csak szigorodom.

este van. este van. este.
csak a lámpa melege fürdet.
csenget az ébrenlét csöndje.
a gondolat meztelen üget.

van. lehet. van. lehet. van van.
írnak a régi régi sorok.
mostra a mostra riadtan.
még az ágyсарok is nyikorog.

piszkozat s piszkos a széle.
sok utca hideg gyönyör olvad.
vége lesz. vége lesz. vége.
a hajnal is csak idehorpad.

NEHÉZ HŰSÉG BALLADÁJA

ECS-nak és HÁ-nak

Tán gúzsba kösse magát az ember?
Sötét zárka csukódjon reá?
Tiltsa gyilkos vágyát türelemmel,
míg a szűkös létet koplalá?
Hisz útjába le s föl annyi szépség,
s fennvalója törleszti hitelét
a férfinépnek, mert hűen áldá,
segít hisz egy nő nem lehet elég!

Tán eretnek mind, ki újat nyergel?
Szár az fából máglya kell alá,
mert nem marad buzgó hevülettel?
A sűrű enyv megtapasztaná!
Istenem, temérdek sok a kétség,
bűnre bűn az ír, besül mind a fék,
s az ágyék lángját nincs mi fojtaná,
csak ő, hisz egy nő nem lehet elég!

Talán tűrje kínját sajgó fejjel?
Vizes ronggyal támassza alá?
Várja álmos végét révülettel?
Nagy szomját méreggel oltaná!
Teremtőm! Miért a sok ledérség,
hiszen nem lohad a kedv semmiképp?!
Törd a gyarló testet apró porrá!
Vagy segíts! Egy nő nem lehet elég!

Ajánlás:

Ti mind, kiket ront e nagy betegség,
s érzitek vészes járványnak szelét,
kopott csontotok zörögve játszá:
az élet egy nőre sem volt elég!

SKICC

„Aki hű a kevesen, a sokon is hű az; és aki a kevesen hamis, a sokon is hamis az.”

Lukács Evangéliuma 16. rész

vészfék nélküli
érdes édes időn
fejveszett öncélok
és magadsuhogás
s az ellengetett emlékek
visszfénye ápolja
gyulladt szemed
nélküled neked és veled
csak a vége csak a végéből dereng
s a visszavert hátsó ígék?!
nyom nyom után
gyilkosok türelmét éled át
tehát
nincs tehát
rozzant térdep'lésben
makacs kéz-
makacsabb szívkulcsolásban
meglett vigyázásban
a megvan s az elveszett
között kerekedik a most
s a visszavont hátsó ígék?!
lenni akarni tenni
nézni a hajnal ívét
s kibomlani abból
hűséggel sosemakarással
hűtlenséggel mindigmaradással
nyom nyom után
rozzant térdeplésben
makacs vigyázásban
vészfék nélküli
érdes édes időn

EGYENSÚLYOZUNK

a megcsorbult optimizmus verse

„...csak a farizeusok s az ő barátaik ünnepelnek.”

Ady Endre: Bethlehem néma (1901.dec.25.)

ez most a csendek csendje
és rend nincsen benne
azt mondod kellene hát
ez a kellemetlen bizonyosság

hogy ami igaz most ránk
nem hibáztat máshol
az akárhol fellelt végzet
távol lenni a szabadságtól

és így vagyunk mában és tegnapban
de sejteni már a holnapban
látni már ahogy aluszik a fény
betévedtünk, a mások ünnepén

kérkedni barátom nincs is mivel
egyensúlyozunk a semmivel
pörgetnek s amit kitalálunk
később csak siratunk bánunk

vigaszul végül mit írjak ide
az életünk nem elég semmire
s ezt a semmit is megszeli nekünk
más ünnepel de hol a mi ünnepünk?

PROFÁN IMA

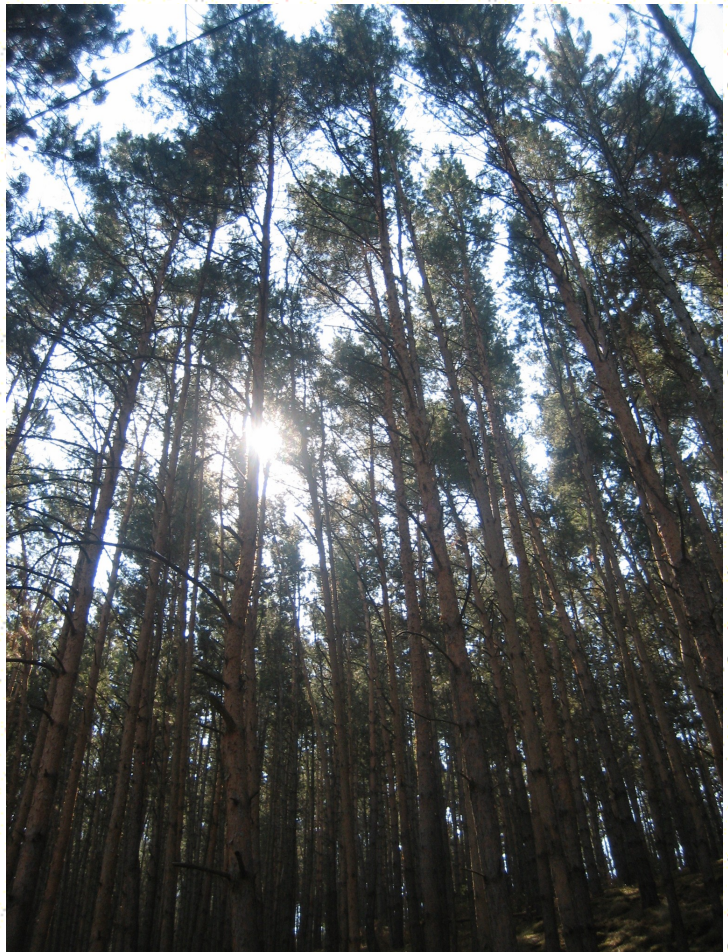
Teríts be az égbolt leplével,
egynéhány szükségtelen szóval,
az őszi ködökkel, s éppen úgy
hátsó gondolataiddal.

Vond el az istenek figyelmét,
mint ember élek én, itt alant,
őszi ködökbe zártan, milyen
nyughatatlan, suta pillanat.

Deríts fel, kedvemet szégyellem,
másokra ujjal mutogatok,
lengetek szakadt, fehér rongyot:
test és lélek végképp összefolyt.

Hamisan ígérek bárkinek,
őszi ködökkel leplezd majd el,
úgy vicsorgom néha még rád is,
ki a hajnalt fölém verte fel,

és hints be fényes csillagokkal,
éjszaka, ha így vagyok,
irigy a végtelenre
s némely földi vagyónra,
mely másoknak furamód ragyog.

CIPŐK ZOKNIVAL

Cipőtalpakban száradó sár,
Mocskos és átázott lábbelik,
A zoknik lyukadó magánya
Feketén elnyúlik reggelig.

Fűzők csomóra megkötve jól,
Esőszagtól búzló éjszaka,
Léptek melege párolog s a
Hétköznapiok tűhegyes szaga.

Úgy aludj, nem alszik semmi sem,
Csak te fekszel árván s betegen,
Körül félhomályban leng a vég.

Esőszag, búzlik az éjszaka,
Otthon vagy, de nem találsz haza,
Lyukadó magányban ténferegsz.

KANADÁRÓL OLVASTAM*

Kanadáról olvastam,
hogy az Újvilág,
élni hagy,
még ha nem is rajzol glóriát
fejed köré,
de az állami gépezet,
úgy szolgál ki,
hogy marad még lélegzet,
fölmondani napi dolgaid,
hiszen az nem lehet,
hogy lassacskán
rejtjelezni kell az életed,
s, mint morzejel
annyi vagy, s úgy maradsz,
mint vitrinüveghez,
úgy tapadsz
a hétköznapiakra,
elhantolod a múltadat,
s ha állni akarsz,
szembe kell köpdösnöd magad.

Kanadáról olvastam,
s alig tudom,
türtőztetni
- fölbugyog a fájdalom -
magamat s a szót,
csekély vigasz,
sok hűlt zsarátnok közt,
nincs igaz,
s aki itt akar maradni,
mondd csak mit tegyen (?),
légy a légyapíron,
a szemtelen
verset költ,
és ölt nagy nyelveket,
és Adyt mondja,
a nyelvedet,
és nem tud már,
uralkodni magán,
veszett mód üvölt át,
egy megveszett hazán.

**Faludy György: Néhány szó Kanadáról
(Magyar Hírlap, 1992)*

VÁROM

*„Élnem adjatok, mielőtt elmegyek!
Nem szabad pucérul látnom a földet,
ölelés után, mely halált szül.
Hiszen még nem is szerettelek!”*

Szilágyi Domokos- Mielőtt

Beidézem s elítélem magam,
Súlyos törvényekkel játszom,
BŰN, a bűnöm parttalan,
Nem várom, hogy vászon.

Döngölöm a földet. Élek.
Tűzcsapokkal fürdet meg a vágy.
Ki az élet ellen vét és vétett,
Miből tákolja össze vigaszát?

Napokkal telek és hetekkel,
Évszakokkal körözünk furcsa kört,
A megszokás s az unalom terel,
A giccs otromba oltárai közt.

Elfelejték mindent. Jó előre.
Zokszó és siralom dolgait.
A rend így áll bennem fejtetőre,
És így van, hogy menten elcsitít.

Okosabb nem leszek már. Tudom.
Püfölök egy görbe nagy szeget.
Várom, hogy akinek kell, kicsukjon,
S hogy szeressen tovább, aki már így szeret!

MAJD HARMINCKÉT ÉVE

JA kéziratlan maradt verse?

az eszmélet alsó kövére ültem
kövére hívva még idő előtt
a meg- és elvonástól félőrülten
rágtam eret körmöt fűt lepedőt

egy hazát sirattam magamba' mélyen
sok szeretőt tűnjön a rusnya vágy
majd harminckét éve így vagyok ébren
vágtam s vágok mindenhez jó pofát

két rossz szememmel rémálmok golyóznak
űznek a valóság tróger árnyai
véremből részeg denevérek isznak
nem tudok igazán lenni csak látszani

istenátka ember fortélyá között
szavamra nem is bánom ha vég lesz
az ember egy darabon még elpöröl
s leszakad mint az elrozsdált eresz

az eszmélet alsó kövére hánytam
felfordult gyomromban halkán sírt anyám
harminckét évem egy csomóban láttam
s bezuhantam egy rozoga vers falán

MOSOLYA RÉGI NŐKNEK

*"rajtatok látom, rajtam látjátok;
elveszett végképp, vagy ti bújtatjátok;"*
(Cseh-Bereményi: Fehér babák)

szép mosolya régi nőknek
győzelem gúny és száanalom
méteresre nyúltak nőttek
múltam mérgéből jót iszom

ázott falra tűzöm őket
a sár rúzsozta sok vigyort
mosolya a régi nőknek
kísért mint élőket a holt

borús verset írok róluk
emléktől görcstől részegen
míg tátong egy földrésznyi lyuk
és tovább tágul szívemen

megállt idő nevet velük
könyörtelen' és kedvesen
akárhogy is itt a helyük
míg vétkezem és vetkezem

ázott falra 'kasztom őket
rámátlanul csak szabadon
mosolyát a régi nőknek
el magamtól nem nem hagyom

vidám verset írok róluk
emléktől görcstől részegen
míg tátong a földrésznyi lyuk
és tovább tágul szívemen

VIGASZTALAN MIKOR VOLTAM...

vigasztalan mikor voltam,
csak hallgattam, szót se szóltam,
a templom tornyát néztem
borongós, esős időben
s az ablaknak üvegében
az Istent is látni véltem;

bár annyiszor kedvem szegte
titkom nem lelem benne;

s a torony nagy sárgán ázott,
szemem szinte mit se látott:
a várost csak körbe-körbe,
bevakolt téglák völgye,
lombsátrak por fedte zöldje
(édesanyám, vegyél még ölbe);

és háztetők és súlyos falak,
járdák, felhős égbolt alatt,
bilincsek, s testembe zárván,
vad lázakkal söprő járvány
és hamuszín ködöket látván
ültem, csak bámultam némán.

UNOS - UNTALAN

„fejemben összekeveredtek a féldecik s kormányzatok”

Cseh Tamás-Bereményi Géza: Születtem Magyarországon

Foghíjas a múlt
és kilógunk, kínlódunk egyre.
Törtünk, beletörtünk a jóba
és nyelvünk, Nyelvünk kettéhasadt.
Egyszerre nem történünk,
egyszer-egyszer csak megtörténünk,
mind a Mind mellé ülünk,
szédülünk és megszédülünk,
míg százfelé szaggat a bizonytalanság,
mert lecövekelt a kétség,
és szuvas szavakkal háborgatjuk egymást,
unos-untalan.

mennyi fals duma
megtelne két Duna
ha ez a sok duma
esők vize volna

mennyi nyers zörej
nevetem kész röhej
karcos nyers zörej
azt mondja ne perelj

mennyi rossz nyivák
fordítva is fonák
dunsztolt rossz nyivák
agyunkba belerág

s mennyi ál-sirám
ez itt az én hazám?
sívó ál-sirám
túl sok a sarlatán

HÉV - EN

*"A szép, s különösen a művészi szép tapasztalata
egy lehetséges rend felidézése, akárhol is legyen az."*

Hans Georg Gadamer

nos Gadamer megbicsaklott
s dadogni kezdett hangosan
zörgött a HÉV majd kisiklott
míg káromkodtak szaftosan

vagy három putri népe és
mi jön csörtetve Budapest
egy pimasz s hanyag legyintés-
sel minket színtelenre fest

álom szűk tölcsérbe folyunk
semmit sem sehogy se tudunk
még kisiklik velünk a HÉV

itt rendet nem lehet rakni
már ebben kell megmaradni
legyen a szépség súlyos érv!

menet- rend sz.	aug. 23-27. között	mód. indulás	menet- rend sz.	aug. 23-27.
5.05	5 perccel később	5.10	16.20	5 perccel
5.35	5 perccel később	5.40	16.39	2 perccel
6.23	7 perccel később	6.30	16.50	5 perccel
6.45	5 perccel később	6.50	17.05	5 perccel
7.45	2 perccel később	7.47	17.32	8 perccel
8.10	5 perccel később	8.05	17.50	5 perccel
9.43	7 perccel később	9.50	18.06	4 perccel
10.05	5 perccel később	10.10	18.20	5 perccel
10.25	5 perccel később	10.30	18.40	7 perccel
11.05	7 perccel később	11.10	19.03	3 perccel
12.03	5 perccel később	12.10	19.27	5 perccel
12.45	5 perccel később	12.50	19.45	8 perccel
13.05	5 perccel később	13.10	20.02	8 perccel

MONDJA FEL

Tessék, csak tessék,
Jöhet bármily félt betegség,
Ez a vers tiszta gyógyszer,
Csak mondja fel négyszer,
vagy négyszer.

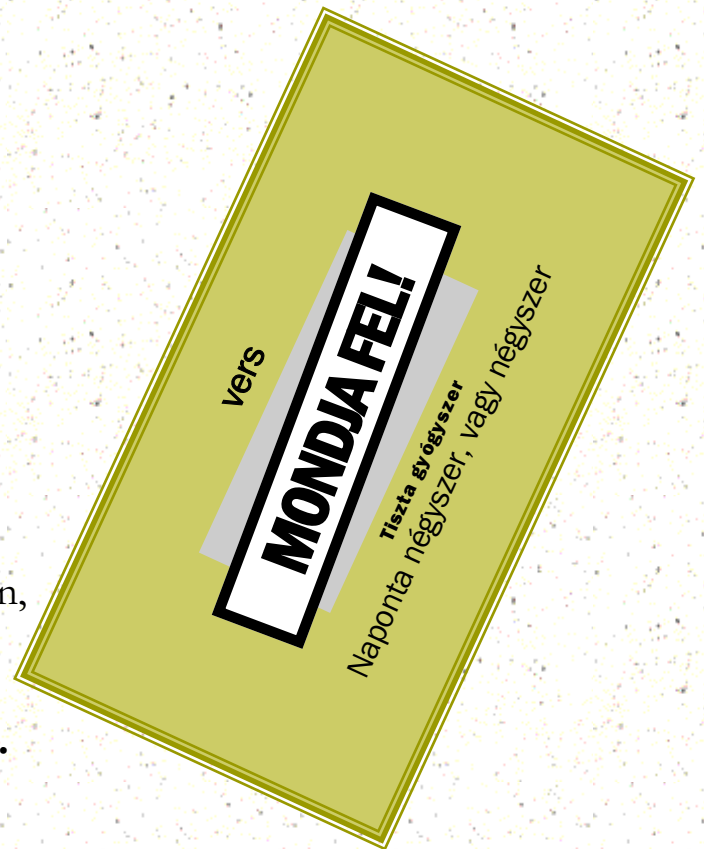
Tegye párnája alá e verset,
Hogyha szíve elejtett,
Ha nincs, ki csókot adjon,
Csak engedje, hogy hasson,
hogy hasson.

S ha megfázna télen,
Ne orvost, ne is papot kérjen,
Dúdolja e rímeket csupán,
Kísérje, ha lehet zongorán,
ha lehet zongorán.

Fekete, üszkös a lába (?),
Mondja csak e verset rája,
S ha van egy dalárda kéznél,
„Daloljad komám, mintha élnél”
mintha élnél.

Nincsen, nem lesz olyan kórság,
Mire volna jobb orvosság,
Mert e vers tiszta gyógyszer,
Ha áld az isten, s hogyha megver,
hogyha megver.

Minden napja szép leend,
Ha eztán e verset mondja kend,
Csak rágja meg mindegyik szavát,
Meglássa felejt mindegyik baját,
mindegyik baját.

EGYÜGYŰ DALLAL

Ó jaj, nem férfiszóval,
Mindig és untalan kárhozóval,
Együgyű dallal,
Buta szólamokkal,
Elvásott, elkopott
Álmodozókkal.
Ó jaj nem hangosan,
Hogy hallja kinek szólna,
Suttogva, szégyellve,
Mintha hazugság volna,
És újra, újra,
Lábfejre sütött szemmel,
Talán az Isten érti csak,
De nem ismeri EMBER,
Félelemtől remegő szájjal,
Ideges, őrült nyugtalansággal,
Nem egyszer, százszor,
Már egybefüggő szózat,
E KÁOSZBAN nem vagyok,
Te is csak lidérc vagy,
Gép vagy, egy szerkezet,
Mit tönkre lehet tenni,
Kisautó, játék,
Szét is lehet szedni,
Az erkölcs már vizenyős,
S ami kikerülhetetlen,
A túlélésre tenni,
Minden más esztelen,
S vagyunk, még vagyunk,
Instant örömök közt,
Csomagolt mámorban,
Csak holnap nem lesz,
E megcsúszott mából már,
S fajta szerint
Egyszer így raknak sorba,

*„Pedig az csinálta,
az ember csinálta:
mindenki a részt,
senki az egészet...”*
Szabó Lőrinc: Beszéd a szomorú őrülthöz

Elfogyott a világ,
S ki zabálta, nyúzta,
Üres fejjel s éhes gyomorral,
Nem emlékszik, s hánytató undorral
Nem is tud semmiről,
S hascsikarása közben,
Az ég sátra - másodperc villanása -
Halk robajjal összedől.

SÖTÉTE DIK

*Komplett örültek találkahelye a világ,
még szerencse, hogy rímet csalhatunk bele,
és véthetünk benne mi magunk is hibát.*

Nézd csak, csendben lopódzik,
E kései órán a dal,
És mondani kezdi magát,
Magától, magában, suttogón...

Halvány arcán sok rím tüze ég
És az éjszaka vele ereszt,
Nem hagyom sose el már,
Soha hajnal nem lesz, ugye?

Kicsit félek talán, olyan bátor
És annyira reménytelen,
Soha vége nem lesz, ugye?
Csalfa vágyaim így kergetem, tovább...

AZ EGYSZERI

„...e kornál nem durvább a föld göröngye...”

Faludy György: József Attila temetése

E világon, ha ütsz tanyát,
Egyszer szüljön meg az anyád,
(Hetet mondasz, de nem segít,
egyik sem lesz emberibb).
Egyszer jászol alá szülne,
Egyszer széna közt a csűrbe,
Egyszer anyád halna bele,
Egyszer feleselnél vele,
Egyszer más nyakába varrna,
Egyszer még az sem akarna,
(Hetedikként tűzre vetnek,
isteneid kinevetnek)
Példát s keresztet kell már végy,
Az egyszeri te magad légy!

Ellenség, ha elődbe áll,
Egy legyen, kit előtalál,
(Hetet mondasz, de nem segít,
gyulladtak a szemeid).
Egy, ki ölni nem is képes,
Egy, a könyökéig véres,
Egy, ki szenvedne a máglyán,
Egy, már kereszttel a hátán,
Egy, inkább kerékbe törne,
Egy, kit önkeze gyötörne,
(Hetedikként tűzre vetnek,
barátaid kinevetnek)
Cselezhetsz, a szív nem elég,
Az egyszeri te magad légy!

Szerető után, ha járnál,
Egy legyen, ki lány után jár,
(Hetet mondasz, de nem segít,
sorsodba mind bekerít).
Egy, ki jobb' szeretné magát,
Egy, ki megszegné a szavát,
Egy, ki szüzességet fogad,
Egy, ki ringyók után szalad,
Egy, ki zavartan áll elé,
Egy, ki nem illene mellé,
(Hetedikként tűzre vetnek,
szerelmeid kinevetnek)
Dongjon a dög– s a nyári légy,
Az egyszeri te magad légy!

Ha költenél s jut rá béréd,
Azt a verset magad költsed,
(Hetet mondasz, de nem segít,
minden bolond rázendít).
Egy, ki még csak írni tanul,
Egy, ki sosem volt még alul,
Egy, ki nem adna pénzt könyvre,
Egy, ki sosem menne öltre,
Egy, kinél már nincsen ünnep,
Egynél csak torokat ülnek,
(Hetedikként tűzre vetnek,
tanáraid kinevetnek)
Ez a dolgod hát bármiképp,
Az egyszeri te magad légy!

S, ha mindez volt, ahogy írva,
Egy emberként szállj a sírba,
(Hetet mondasz, de nem segít,
hét koporsód temetik).

Egy nem mászott még hegyet,
Egy, ki nem evett eleget,

Egy, ki bort cserélt a tejre,

Egy, ki más nőjét szerette,

Egy, ki bennmaradt a rögbe,

Egy, ki leborult a földre,

(Hetedikként tűzre vetnek,
hóhéraid kinevetnek)
Sírgödrödben a világvég,
Az egyszeri te magad légy!

h a j n a l i t o r

- „- Maga is zuhan? - érdeklődött együgyűen. Szemlátó-
mást extrovertált, piknikus alkat.
- Ühüm...
- Akkor együtt fogunk zuhanni - örvendezett, mintha
bizony lenne rá oka.”
Slawomir Mrozek: Zuhanás közben

A SZÍN

szócséplés és prólóg bizonyos versek elé

*„Én csupán elmondom egy kicsit versben,
Nincs is többre felhatalmazásom...”*

V. Viszockij: Az én Hamletem ford: Földes László)

le kell bontani
le kell bontani ezt a színt
az utolsó szögig
a legutolsó függönyzsinórig
leltárba venni
vasat vásznat és húst
a verőerek lüktetését
a deszkázat görcseit
a vékonydongájú
csábítók csókját
a tollasodottak
farktollait
a sűgőlyukak
szűrt szemfényeit
a taps szakította a sírást
és a sírás szakította
éljenzést
lássuk
lássuk csak miféle
szerzetek rejtőznek
gőgölnek
gőzölögnek
a díszletek között
hétrétegű álarcok és
álcák fedezte
ármány és
igazság
gazság

AZság

zság

ság

ág

g

SZÁRNYAK, SZÍVEK, SZARVAK

többszámok ragrímes, ormótlan verse

kiárusítottak minden helyet
pótszékeket és kakasülőket
súgólyukat és színészbejárót
lépcsőt liftaknát piszoárt
öltözőt folyosót irodát
a színpad zsúfolásig
bokáig derékig vállig
zsúfolt zsúfolásig
térdeplők guggolók fekvők
elsők és utolsók első
egymásba taszított szorított érvek
vesék könyökök térdek
szemgolyók nyelvek és szájak
lég ütött lelketlen vádak
szárnyak szívek szarvak és díszletek
te félsz én félek én féltelek
szuronyok szikék szúk mételyek
én félsz te félek te féltelek
szélütött bekezdett megrostált vádak
köldökök tenyerek lépek és lábak
a hijú meg beremeg roskatag
álmomra sánta dög kaptat
elszégyell csúfakat mond reám
kilök a tudat tűzfalán

„az a baj, hogy az okosok meghalnak, az ostobák viszont mindig újjászületnek”
Bohumil Hrabal: Táncórák idősebbeknek és haladóknak

ÜDVÖZÜL(L)ÉS

helyszín: a túlságosan zajos magány (Bohumil Hrabal)

a cigánylányok mezítláb jönnek,
mezítláb jönnek, mezítláb jönnek,
havon és tűzön, havon és tűzön,
örömet táncolnak, öröm és üröm,
ürömet táncolnak, üröm és öröm;

át rozsdás tűzön át jönnek,
szökkennek és szöknek,
halkan szisszennek, nem is szisszennek,
nagyokat köszönnek, nem is köszönnek,
ferde a képkeret, ferde és berepedt,
dróttal drótozott, szeggel szegezett,
szoknyájuk felfeslett, sárral is megfestett
víg vágyuk meredek (kitől is eredhet?)
félíg sem felelet, ez félíg sem felelet:
Istentől erednek, anyától erednek,
vert színes szóból, éjjeli lomból,
jó végű rosszból, csak ebből lehetnek,
csak ebből erednek, szeretnek, szereznek,
szigonnyal kergetnek, kenyérben keresnek,
fölfalnak, megesznek, Istent is sértenek,
kéjések, véresek, Istent is értenek,
kísérnek, kérlelnek, élveznek, éleznek
éhesek, vérmesek, szúrt szívből értenek,
mérgükkel mérgeznek, táncukba bevesznek,
visítva, vonítva, vonaglón beleznek,
bronzbarna bőr-selyem,
perselyükbe vetnek,
nem ereszt'nek, nem eresztenek,
sehogy sem ereszt'nek,
kehes, gethes kofák, kehes kofák vernek,
tartják, tépik, tűrik, törik a keresztet,
rút mennyek levedznek, álmokig vetkeznek,
be sokan lettetek, be sokan lehettek,
gipszangyalok dőlnek, sorban sorba dőlnek,
forró szurkot önt'nek, torz képeik gyűlnek,
szennyel szemetelt, mályvás sebek égnek,

érnek, élnek, égnek,
s néznek kapart szemmel,
testük rakott máglya,
makacs homály repked,
szárny szárnyuk szánt szándék,
sírunk meg is vetett,
köldökük zagyva űr,
lángunk holt-kék játék,
megpüffed, fellüktet, gyullad a halánték,
cafatos rongyaik törlik piros könnyem,
menjél el, vigyél el, maradj ártó kincsem,
kincsem, kincseim, híg izmot vet a karjuk,
penészes falunkat szépen kitakarjuk;

a cigánylányok mezítláb mennek,
mezítláb mennek, mezítláb mennek,
havon és tűzön, havon és tűzön,
örömet táncolnak, öröm és üröm,
ürömet táncolnak, üröm és öröm;

át meszes havon át mennek,
szökkennek és szöknek,
halkan szisszennek, nem is szisszennek
ferde a képkeret, ferde és berepedt
dróttal drótozott, szeggel szegezett.

HAJNALI TOR

a takarítónő reggelei

Sötétben
rézfényben
RÉSZ-fényben
részvétben
fürdik ő
őrzi a tegnapi por
rekviem hajnali tor
reggelig hajnaltól
sötétkék hajnalból
lép elő
ős erő
lűktető sánta láb
LÁTVA LÁT
mi mindent
mennyi mindent
mi mocskot lát
vérfestett frontot
hullámot
hullafoltot
árkot
árnybozótot
s keresztbe vágja át
keresztbe vágja át
magát magán
talán-talán

magát magán
talán-talán sikerül
kulcsa éles tőr
és kiderül
minden kiderül
mérges mézga kör
zárt ajtókra tör
hol a nyüzsgő csend
nyughatatlan kószál
még éjszakát
még éjszakát talál
torz képpel
szagolja rossz szagát
szoktatja magát
szökteti magát
röpteti magát
s visszaérkezik
sötétbe
rézfénybe
RÉSZ-fénybe
részvétbe
fürdeni
élvezi
őrzi a tegnapi por
rekviem hajnali tor

REGGELBŐL

az az alacsony, hasas portás és
a fél lábára sánta takarítónő,
mindig a reggelből bújik elő,
mint szórakozott mutatványosok
ejtik a fagyott lángot a szemembe,
félfordulatokkal és síkos sasszékkal
vezetnek be a nyolc-tíz órás ketrec
hideg rácsozatú, gyanús melegébe;

őrszemek űk és idomárok,
zsenge Krisztusok és részeg kocsisok,
folyosók kormányosai idegen/vezetőim,
körbesatírozott szerdák és péntek
izmos mellű gladiátorai, egy eleddig
ismeretlen faj kiháló egyedét gardírozzák,
gyilkos jóvátétellel, petyhüdt tanácstalansággal,
kivérzett karkai miliő: ocsú és kiűzött hamu;

R O M

Zeg-**ZUG** és nincs **Kj**árat
csak **BE**jönnek csak be az árnyak
repedt fény pofozza őket
álmatag **ŐR**ség csörtet
és csőcselék **É**s csürhe lázad
bevasalják be a zárat
nincs **KI**járat nincs **KI**járat
csak **BE** járat..... csak **BE**járat
N I N C S e n ! N I N C S e n !
NINCS KIJÁRAT!
szé**PSZ**ívünkön vastag vágat
kifeszíti(**K**) ki a szádat
ember **EMBE**r és az **ÁLLAT**
egy **NAGY IGÁBA** fogott
huzatos hajnal csorog
száraz égen felhő lobog
vörösen vet hosszú lobot
míg mi girbegurba úton futunk
nagy rút felhőket porolunk
s a habzó v**ÍZ** a lel**KÜNK** tükrén
megszáll a füst s az örvény
szűk **ZeGzUg**okba aláink szalad
ne sirass se mást se magad
az egy halálig én is **TE IS**
_____nap nap után
s mit van mit ez ellen tenni
magunkért magunkba lenni

FERDE FÉTIS

jaj Istenem!

KÖZÖS A PÁRNA

Közös a párna is,
ki felel majd ezért...?
Nyakad(/am)on *kláris-*
ok,
kötél: rövidre nyírt;

Lehet hajnal van már,
lehet még éjszaka,
húzza-vonja, rám-
ol,
végül nem adod(/om) vissza;

Mert közös a párna is,
a bilincsverő szavak,
vörhenyes jáspis-
ok
álmom(/od)ra hullanak;

Hajnal, hajnal van már,
... kiásott éjszaka,
jól beléd(m) váj-
om(d)
vissza mi tartana?

ad notam Piliński János Életfogytiglan és József Attila Klárisok

(PÓZ)MODERN

homlokkal egyenest
hátrálva sarjad a
végérvényesen pont-
tá osztódó, s majdcsak

bevág a kép e kép-
be, szüntelen szünet-
tel, fénycsomók halk ha-
ragvása szűk menet-

ben foszló gerjedés,
nem sért, nem ért eret,
sok is lesz tévedés-

nek, zagyva szószedet,
de mit tegyen ki vés-
ni önszobrot szeret?

*„hiszen én félek a lovaktól is
nemsokára indulnom kell
mutatnom kell, hogy valaki vagyok
jönnek egymásután a kéziratokkal az örültek - minek írnak az öncsalás, szélhámosság
talán olyan, mint forgót csinálni”*

József Attila

ÁTTETSZŐ

///Ez a vers nincsen itt,///

Ki az aki látja,
Ki volt ki e néhány szót
Idedobálta?

Ki faragott rímet,
Pár ostoba sorra,
S ki mondja föl eztán,
Kinek ez a sorsa?

///Ez a vers nincsen itt.///

Áttetsző a teste,
A gondolat hibás,
Ami ideterelte.

Hibás a két szemed,
Hogy meglátta mégis,
A két kezem hibás,
Átkozom én is.

/Ez a vers nincsen itt./

Miért, hogy dúdolódsz,
A dallamot, a dallamát,
Ami úgyszintén nincsen ott.

Mert ami itt lehet, csupán
Káprázat a szemnek,
Sejtelem és talány,
Ami idesereglett.

Ez a vers nincsen itt,
Ki az aki látja,
Ki volt ki e néhány szót
Idedobálta?

Ki faragott rímet,
Pár ostoba sorra,
S ki mondja föl eztán,
Kinek ez a sorsa?

Ez a vers nincsen itt,
Áttetsző a teste,
A gondolat hibás,
Ami ideterelte.

Hibás a két szemed,
Hogy meglátta mégis,
A két kezem hibás,
Átkozom én is.

Ez a vers nincsen itt,
Miért hogy dúdolódsz,
A dallamot a dallamát,
Ami úgyszintén nincsen ott.

Mert ami itt lehet, csupán
Káprázat a szemnek,
Sejtelem és talány,
Ami idesereglett.

BEZÖLDÜLT BRONZ

e**z** a pár sor,
ez most annyira idegen,
hideg szél,
légszomj,
félelem,
ismeretlenek csókolnak szájon,
fájdalmas szépség...,
fájdalmam szépség,
hadd fájjon!
én nem megyek,
nem futok,
nem teszek semmit sem,
üres gömb a világ,
vagy vastag pápaszem,
s behomályosult üvegén által,
látom, hogy valaki(?) végez magával...

FEHÉR AJTÓ ELŐTT

...földszint három, a lépcsőn fel és jobbra...

Fehér az ajtó,
kulcs nincs a zárban,
bent világosság,
idekint félhomály van.

Hideg a folyosó,
ellibben egy-egy árny,
magadat keresed,
ki itt sem vagy talán.

Az ajtó színe...
ezt tudod biztosan,
bent világosság,
jegyezd is pontosan:

a hármas nagy fejét,
vastagon írva,
ahogy a csend merül,
s a huzat kisimítja.

S hosszú perc telik,
egy óra, nap, egy élet,
megdőlt tehervonat,
ki is cseréltek téged.

Az ajtó meg hófehér,
mindegyre fehérebb,
semmi nem mozdul,
de mi minden eltévedt.

És már nincsen most,
s alig van a van,
bemetszettek a képbe,
az ajtó elé pontosan.

APOKALIPSZIS

*„Ki él az mind a világot akarja
megváltoztatni, de,
önmagán változtatni nem szándékozik
itt többé senki se”*

Faludy György: Apocalyptica (1971)

Annyi furcsaság vesz körbe,
Magunkat alig sejtjük már,
Csak szétolvadunk a létbe':
Csupa vattacukor és nyál.

Csupa hirtelen hátraarc,
Tétova meg-megindulás,
Rajtakapott gyönyör és dac,
Sok-sok őszinte árulás.

Nézd, milyen karcos a hajnal,
Bátoríts meg egy szavaddal,
A másikkal magadat féltsd.

A gödröt önkézzel ásod,
Világvég a pusztulásod,
Hiszen kellene már, hogy értsd.

BIZTOS VAGY?

*„Lélek csak az ember a többi
emberek lelkében,
törékeny gondolatokból faragott,
száztitkú, halovány emlék,
mely néha a fellegekig magasul.”*

Kosztolányi Dezső: Vigyázz

biztos vagy csillagban, Napban,
de vajon biztos vagy-e a pillanatban,
a szóban, mely ajkadat most hagyja el,
egy másikban, mi ugyanott vesztegel,
abban, hogy kit elkísérsz, megőriz
egy rövidke napnál kicsit is tovább,
lehetsz-e kétkedőbb, lehetsz-e mostohább magaddal,
mint azzal, ki strázsálja életed,
görgeti sorsát sorsod előtt és sorsodba hurkoltan,
lehetsz-e biztos e zűrzavarban,
hogy a rend nem belőled hiányzik,
hogy az egyik törvény, mint a másik,
ugyanúgy embert vadászik,
de embernek állít – nemde ? – totemoszlopot,
lehetsz-e biztos, hogy nem idejét lopod,
a hallgató és alázatos füleknek,
azoknak kik melléd települve, rád emelvén tekintetüket,
hangodból és gondolataidból megteremtene,
biztos lehetsz ebben a születésben?
lehetsz-e biztos ebben a születésben?

DEKADENS FUTAMOK

Vicc (ha vicc),
én nevetek,
veleték, rajtatok, eleget,

ez a kor, mint meredek lejtő,
egy napja csak a másikat felejtő,
amennyi frázis nő, temérdek,
s ami érdekedben áll csak érdek,
ugyan ki bújik, ma vershez – kérdem,
szinte senki, na ez a szégyen.

Nem hogy Parnasszus nincsen,
de rágott húst rágunk itten,
s amennyi a közöny s a kétes dics,
lassan annyi csillag nincs
az égen, amennyit a földön alkotunk,
vagy három marokra markolunk,

mint veszett ebek kaparunk,
négy marokra, ötre is markolunk...

ELALVÁS ELŐTT

Most egy vers lesz,
S talán utána még egy,
Mert rímet kutatok,
Ameddig el nem vérzek,
Rímet Rád,
S erre a gyűrött Világra,
Rímet a csókodra,
Mit rácsókolsz a számra,

Mikor félve nézlek,
Ugye a jóságod marad?
Mindenféle módon,
Már megpróbáltalak,
Megpusztult a csend is,
A szavak éle csorbul,
Nincs kiengesztelt bánat,
Csak vers, mi rímet koldul.

Elalvás előtt,
Így fest az életem,
Egy-két versszak kész,
Gyere bújj oda el velem!
Odakészítettem már,
Fényes, nagy egeket,
Pipacsszélű utakat,
Most kinyitok teneked,

Minden ajtót,
Hogy láss álmomba be,
Rímmel varázsold
E rossz verset tele,
És mondd nekem,
Hogy a jóságod marad,
Félve nézek rád,
Vacognak rímtelen szavak.

ÉS AZ ISTEN

és az Isten megfordult
látni akarta talán
versből csinált én-istenem
ahogy itt lógok az oldalán

és mosolygott láttam én
volt furcsa kék színű alkonyat
ha mondott is valamit nekem
hát semmi fontosat

és asztalhoz ültem aztán
átdöfni rossz rímeket
magamhoz öleltem a szelíd éjszakát
és téged is megöleltelek

FEKETE VIZEKET, HOGY ÁRASSZ

*„...nem a fény festi a fekete színt,
karcsú sugárecsetével, nem:
fekete az anyag rejtett lelke...”*

Babits Mihály: Fekete ország

Hiányzik a csillag az égről,
mélyfekete éjszaka bömböl,
felsír, mint utolsó vétek
az Isten – kivel egyetértetek.

Az Isten, kivel egyetértetek,
felsír, mint utolsó vétek!

Fekete földtől mocskos a köröm,
fekete országba beletöröm.
Szenvedj, hisz szenved a világ,
fekete könnyeket hullatok rád.

Fekete könnyeket hullatok rád,
szenvedj, hisz szenved a világ!

Bolondom, fekete kórság őrjít,
fekete tűzben a remény ég itt.
Akarom, tudom, nincs más válasz,
Fekete vizeket, hogy árassz.

Fekete vizeket, hogy árassz,
akarom, tudom és nincs más válasz!

KÉJ ÉS KÁRHOZATAL

e rre rászoktam,
mintha tőled lenne,
csak nézni,
meredőn, merengve,
az éjszakát,
hogyan váltja át,
ezüstjét, aranyát
sötétségre,
ilyenkor
sok minden átmegy,
agyamon átzeng
egy hosszú dal,
borzasztó hosszan
énekel egy énekes,
érdekes,
csukott ajtónál,
nyitott ajtónál,
ugyanúgy hallom,
érdekes;

és akkor
sok minden átmegy,
hosszú sorok,
s a hosszú sorokban
a bánat igyekszik,
tömött sorok

s a tömött sorokban
a kín törekszik,
hatalmas teknő,
hatalmas teknőkben kelesztik
rémes álmaim,

és össze-összeér
a szív fala
s ez a fekete éjszaka,
borzasztó hosszan
éneklő az énekes,
érdekes, mennyire érdekes,
elnyújtott dalok vergődnek,
kéjjel és kárhózzattal,
kéj és kárhózzatal,
kiszúrt léggömbök,
víz alá nyomott papírhajók
úsznak el szemem előtt,
és valami akkor terem,
valaki akkor hagy el,
épp mielőtt,
lassú ütemmel, a dal végét ér.

HARAGUDJ

haragudj rám,
nem kicsit, nagyon,
na haragudj hát,
különben elhagyom
magam s ki tudja mikor,
térek észhez,
ha észhez térek még,
haragudj, haragod
sosem lesz elég,
és mindig újra kell,
bármilyen nap jön,
akármi múlik el,
levegőtlen úgy a lét,
ha nem érzem haragod,
s dühöd fedélzetén
a féltést s szerelmed
röntgenképeit nem láthatom,
haragudj rám,
nem kicsit, nagyon,
na haragudj hát,
hadd legyen,
dühödt pecséttel életem
élet, szerelmem szerelem,
reményem reménység,
hit és sohasem kötelesség,
haragudj, haragod legyen
mind nagyobb,
jöjjenek villámmal zivatarok,
és ne állj meg,
békében sose hagyj,
szemeid sötét árkokban,
így maradj,
így lesz életem élet,
higgy nekem,

mert haragod éltet,
riadtan kémlelem arcodat,
és dühöd, ha feltör,
bennem frissült vér zubog,
érezem, hogy élek,
hogyan van a föld, az ég
és vannak csillagok...

RÍMEK SÁRGA FALRA

Épp annyira ismerős
mint amennyire sárga
nekitámasztom magam
ebben a félhomályban

és dőlünk mi ketten
szelíd romantikával
önző kételyekkel
sok-sok hűséges talánnal

dőlünk! sárga fal
mennyi lehet hátra még
szót szalasszak- e
vagy ami megvan épp elég

a sok sok sok sok
mire nem figyelt senki sem
eldőlünk sárga fal
elveszünk a semmiben

AZ ISTEN KÍSÉRTÉSE

Lehet bár szürke ég,
S alatt a fekete föld,
Lehet rút, kormos éj,
Szalajthatsz vak gyönyört.

Lehet e sorok végén
Büdös csatornaszag,
Lehet pár balga perced,
Besúghatod önmagad.

Tudásod sűrű moslék,
Végtére mit sem ér,
Istentől fél az élő,
S az Istentől remél.

Kegyelmet, pénzt és nyaklót,
Nevére hírnevet,
S ő híven, hűen adja,
S utána jót nevet.

SZÉLEK FELÉ SÖTÉTEDŐ LILA

már megírtak mindent,
minden dallamra ott egy dal,
minden városra ott egy dal,
minden folyóra ott egy dal
(és így...)
ha nem kettő, ha nem három
az akárhány,
a valahány szépen szól,
múlt idő, jelen idő, jövő idő,
szépen szól,
s az, aki benne van maga-
magával,
vagy egy gondolat sarkával,
egyetlen köhintéssel,
szóval az csak igazán szép ember,
de mennyire,
no láss bele,
és lásd be hát

**FIGYELEM!
FIGYELEM!**

És erre talán ide figyelnek,
a hátsó sorok is ide figyelnek,
az elülső sorok is ide figyelnek.

Mert igaz, hogy
nehéz az újra módot találni,
főleg, hogy divatba jött a bármi,
bármi illetlen és bármi,
ami illően ostoba.
S egy író hova temesse magát,
illetve mibe,
ami jókorát durran s e rossz
korba illeszkedik,
ami újszerű, avantgárd és sokterű,
hogy sokaknak maradása lehessen
s keressen új és értő füleket,
hogy találjon új és értő füleket,
de ne ragozza túl magát,
megvethesse a lábát úgymond
„letűnt időkben”,
de ne tévessze a horizontot...
sohasem szem elől.

Szóval?

Csodát! Ki akar csodát?! Hova temesse magát?

????????????????

PONTOK UTÁN

A pontok után is írok még,
s leeresztett hangomat föllázítom,
mert mondatok vannak, szavak és vesszők,
melyeket hívtam, de nem jöttek el,
hiába kísértem magam,
hiába álltam tótágast az egytekintetű közönségnek,
hiába szavaltam el a végtelenség és az élet egyívását,
a sorok végén kudarcot vallottak a rímek,
s az olcsó hasonlatokban magamat találtam,
fölszegezett állal magamat öltem bele minden metaforába,
hol vannak hát a hívott szavak,
dühöm felszántja ezt a rongy papírt,
szemeimbe bele-beleszikrázik az örület,
feldagad dadogásom és jajom hallatom,
kaparom a papír csücskeit,
és tollvéggel kínozzom, szakítom át,
gyöngé húsába, vasszögeket verem
és gyűlnek ezek a rab betűk,
és sorakoznak ezek a rab szavak,
de nem azok jönnek,
csak nem azok jönnek,
még vallatnom kell az életet,
még vallatnom kell a szemeidet.

FÉLSZET EMÉSZT

mihaszna csorba versek
mit akartok ti tőlem még?
gyűrött szívemben reszket
sorstalanul a messzeség

félszet emészt ott egyre
rossz kaptafák a gönceim
méltón a kegyelemre?
megsüppedt kétség végein

eresztik fel az eget
fürtökben csüng az éjszaka
sok parázna bűn etet
már nem is talállok haza?

s ti lesápadt gyík-neszek
szűk sorsán fekvő messzeség
meggyűrt szívem hogy reszket
mit akartok ti tőlem még?

*n e m
tu d om e g
y b ef ogni
szét-szé*

*tes ik a V
e r
s*

A KÖVETKEZŐ ÁLOMBAN

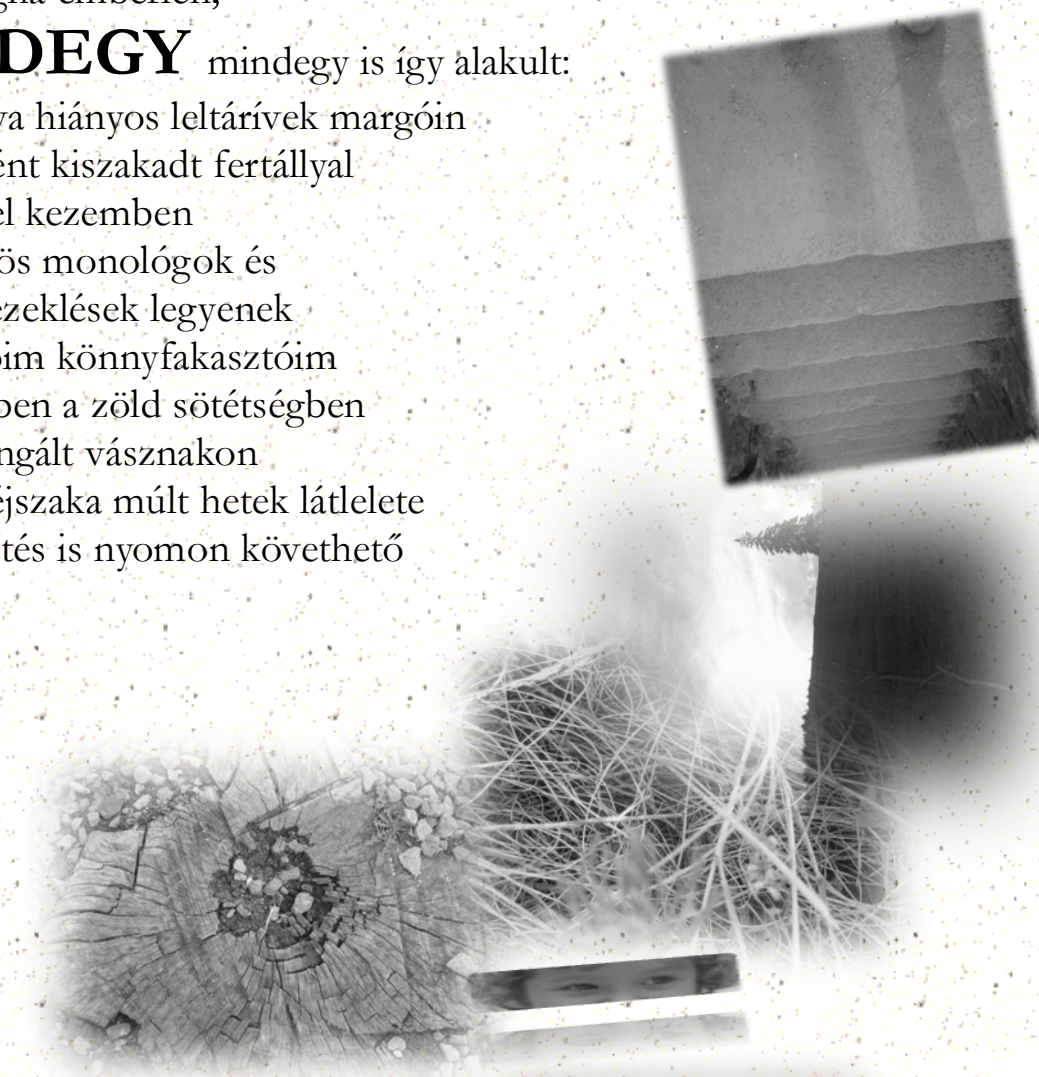
*„mindennek oka s célja
s valami haszna van,
a jövő alaprajza
az arc ráncaiban”*

Szilágyi Domokos-Bartók Amerikában

a rá következő álomban
kíséret nélkül hagyott szavak
és érkezetlen idegenek gyűrték az arcom:
ideges züllés és nyugton ülő békétlenség:
váltott műszakban éjféli szag és kifelejtett sorok:
beletorzult hóhértanoncok kedvetlenül
és alig aligha emberien;

MINDEGY mindegy is így alakult:

kipontozva hiányos leltárívek margóin
széljegyként kiszakadt fertálllyal
szívemmel kezemben
hogyan bűzös monológok és
veretes vezeklések legyenek
vigasztalóim könnyfakasztóim
abban ebben a zöld sötétségben
hol a kipingált vásznakon
az előző éjszaka múlt hetek látlete
de a születés is nyomon követhető

G I C C S

tévedtem.
tévedni rossz szokás.
földet nem érek.
zuhanás.
zuhanás. feledni pont elég.
por. csak por és törmelék.
és röntgen.
bizsuszemek látnak át.
érezem. már érzem.
hamvaím füstszagát.
és hadsereg vagyok.
hadsereg.
lefegyverzett és szétszedett.
csak próba. próbálom mit tegyek.
próbálgatom mire kellhetek.

szünet.

szünet.

szünet.

szünetekre tellett.
csend azután síri csend.
csend de hátha kellhet.
költő kiben koldus térdepel.
feláll feláll és megfelel.
leül leül és felesel.
míg köd gomolyog

alacsony görbe köd.
minden hajlatban.
sűrű fogak között.
gomolyog sáros jegen.
mi vetkezni valóm van
azt levetkezem.
mi szenvedni valóm van
azt megszenvedem.
szél jár lyukas fejemben
téli szél jár lyukas fejemben.
hideg téli szél jár lyukas fejemben.
metsző hideg téli szél jár lyukas fejemben.

lyukas

lyukas

lyukas

fejemben.

MEGÁLLT AZ ÓRA

Az irodában megállt az óra,
tovább a munkaidő nem telik,
Hrabal jutott az eszembe róla,
s hogy negyed tíz lesz most már reggelig.

Az iroda 'hol megállt az idő.
A műszak már a végtelenbe fut,
vak sodra hígul egyre: szép jövő,
iktatott lelkünkkel, mert hízni tud.

Önjáró akta-tánc, fakó préri,
szürke fal kerít, sanda jog dohog,
éj-napunk egységcsomagba méri,
a propeller-kés agyamban forog.

Az iroda 'hol megállt az idő.
Bősz neonnal üzekedő árnyak,
csak az nincs, mit az ember szóba sző,
és az van, hogy úgy is kitalálnak.

De emésztjük egymást s az óra áll,
fanyar íze keserül a testnek.
Levedző szívemben vígan vájkál
s egyre, egyre dühösebben penget.

NEGYVENKÉT FOK FÖLÉ

duplán R-nek

kiizzadok egy emléket magamból
negyvenkét fok fölé szökik a láz
homlokomra míg a törött Hold farol
s Te fölöttem vizes ruhával állsz

a talpam alá jeges járda csúszik
öklömmel böhöm nagy kaput verek
rozzant zárja reám nyüsztítve ordít
s én átkozom a támolygó eget

életem végét hozzák kétes pompa
fagytükrök szórják sápadt arcomat
maradok egy kietlen utca foglya
kezem alatt lazul a vasalat

kiizzadok egy emléket magamból
verejtékemben döglött hatyúraj
háta mögött már a hajnal zakatol
fülemben torból szűrődő zsivaj

ÖSSZEMEGYÜNK,

mint mosásban a ruha
mint nagyanyánk
kinek az ég
egyre magasabban van
elfogyunk
mint a hang
farkasordító hidegben
s közbül közben
elhagyunk
felhagyunk
meghagyunk
verejtékkel hunyászkodással
henyéléssel huzakodással
egyre másra
összeszedjük szemetünket
s magunkat gatyába rázzuk
megvasaljuk
kiélesítjük
ráerősítünk
gyúrjuk
gyilkoljuk
gyónjuk
gyógyítjuk: fel meg félre túl
inhaláljuk történetünket
történelmünket
megtöretésünket
a töredelmes beismeréseket

tudatlanságunkat dugdossuk
s féltőn vigyázzuk hazugságainkat
Krisztusainkat feszítjük
Jézusainkba merítkezünk
természetalattifölöttibe
mosdatjuk cigaretta-vékony
végtagjainkat és
borosüveg-zöld agyunkat
koslatunk benzingőz
és porfelhők után
szimbólumok szűk szitkok
és szemtelen szemérem
csorgó esők csészealjak
csúnya csalatkozások
elélvezett percek
őserdejében
telve tétlenséggel
üres napszámokkal
és gondteher
gondtenger
gondhenger
összeszedjük szemetünket
s magunkat gatyába rázzuk
megvasaljuk
kiélesítjük
ráerősítünk
gyógyítjuk: fel meg félre túl

KANÓC

(szabad ötletek)

*tisztességre tenni
alacsony hozamú befektetés*

legatyásodva
le a tisztességig
EJ HA

(forte)

ez prima
mondja hangosabban!
mondja csak hangosabban!
lealjasodva
hogy semmi sem számít
m'ért legyek én
m'ért ne legyek
mondja a sípszó után!
mondja csak!
intro és ez lesz a lényeg

szívzátony
szívakna
szívtorlasz
szívbarikád

(adagio)

gyertyakanóc göndör hajad
kettészelt lovak ügetnek
prüszkölnek nyerítenek
torra terít két meztelen csitri
féllábú koldusok ugrálnak körül
helyettem én állok
szerencsétlen vigyázzállásban
okosabban mondják amit tudok
azok akik nem tudnak semmit

vallomásszerűen
szégyellősen
megbánóan

(instrukciók)

kicsit vagányan
a mellkasból kihajló kandeláberek
ne érdekeljék
a drótok
mint összetekeredett kígyók
a szívsebek cérnaszálai
a kegyetlen
kegyelet nélküli
pimasz fintorgás
ne érdekeljék
a város
a város
a világ fel van állványozva
az időzített viccek sercegnek
s a homlokára írt vastag sorok
rárimelnek az életére
elme-károsultak váróterme
röptere az esetlen vágynak
Pepin bácsi alig ad életjelet
Spork gróf kastélyában
maximum hangerőre csavarják
a harlekint
a hajnal nekiverődik az eszméletnek
jó lesz így is
kicsit meggyónna
kicsit elanyátlanodik néha az ember
hányatja magát
és hagyja hanykolódni
ismerős tús-sors
és alvajárás
a Krőzusok lottószelvényeket
lobogtatniak

NEHÉZ ÉJSZAKA

*"A semmi, ha asszonyi társa van,
megmarad egyetlen időket átütő akaratból.
Van ilyen ajándék szerelem, egyetlen szóval
betakarlak, ha nem kell, ha kell, ha én
akárom, ha mégis akartad."*

Lászlóffy Aladár: Éjjél (részlet)

kinek kell ez a nehéz éjszaka
mi párásan fojtja lihegésed
s erőtlen jajdulásaid között
kótyagos éjjeliőrök botorkálását engedi
kettőnél háromnál hajnalnál tovább
míg türelmes részeket lótoszülésben
repülnek s törött üvegeiken meztelen sétál
múzsátlanul a holnapi nap minek
fele még homály harmadrésze viszontagság s lesz
bénne vesződés is jósolhatatlanul s a
dióra pácolt komódok koboldjai
sötétben sütkéreznek s a kihagyott
levegővételeknél megszaporázza az ő szívük is
ahogy az enyém is megiramodik hogy
alig-alig tud megcsendesülni
pedig félelmetlen járjanak bár tolvajok az udvaron
mindent összeszedve hogy
legyen seftelni mivel s legyen
mit letagadni két vallató pofon között
kinek kell ez a nehéz éjszaka
az ellophatatlan autók sziréna-szava
feltrombitálja a kisgyermek pihegő álmát
s míg koponyámba kötöttű-riadásokat fűz
körbefutja a patakig le a ház sorokat
s ámbrás kísértetekkel s zárlatos eszméletlenséggel
tér vissza-vissza menetidejét tartva
aláhúzza csorba fektedre bőröd s izmaid
rándulásait pokróc-gödreid felett szelel
sikítja panaszolja hasztalanságát
kinek kell ez a nehéz éjszaka
a tömzsi tuskók vigyázása
óvatlan rezzenéseinken az
olajozatlan ajtóvasak huzat-csikorgása

nesztelen nehéz léptű fegyverek sora
tüzetes vizsgálatuk
szűk orlikainkon préselt forró levegő
a kiborított vízespoharakkal elázott
éjjeliszekrények az ágy alá berúgott
és könyvek lepedővölgyekben folyó izzadságunk
időzített készülékeink vaktában keresgéltek
és a hideg feszítette talpak
kinek kell ez a nehéz éjszaka

**A nemfelejtés
pergő dobja – Istenem!
Háttérzenét
szolgáltat nekem...**

**ugyan kit érdekel a vers
kit érdekel a vers**

a vers

*akár forró betűt esőzhet
vezeklés rímein tarthat
megver vagy szélbe vet
görcseink közt kajtat*

*mégis bontjuk az eget
köldökünkbe tengert temetünk
pengeélbe botlunk egyre
ólmozzuk gyöngé rossz szemünk*

ÉRTELEM ÉRTETLEN

CS ak szétszedni ezt a képet
unalmas könnyű képlet a város
egyenes és görbe kurta mondatok
matatok beváltatlan kuponjaival
az értelem értetlen utánam lohol
zajol és papol holt reklámidőkben
súlyosodik szívemen lebegve
helyette nincs nincs a csend
csak peng csak teng a félsz
beférsz a játékba ide közém
ide mellém ide ide belém
kém vagy nemde szende szűz
tűzz a hajnal fölé oda fűzz
mert tied a dicsőség s enyém a fátum
a humánus számárlétráján állok
befecskendezett betűk és számok
tollvonások öltöztetnek
szóközök hallgattatnak el
és szelel az ösztön és elporol
valami istentelen nagy feledésben

a józan ész

UTÓSZÓ

ezt a szót
azt a szót
minden szót
ide vájom el
ide ásom el
tíz körmöm fekete
tíz körmöm
mindegyre leszakad
azt a szót ezt a szót
minden szót
rám hagyjad
ne is csókot adj
ne is csókot adj
ne is csókot adj
rímet adj
rímet adj
rímet adj
az a szó az a jó
ez a szó ez lesz jó
mint hogyha
vagy a másik szó
vagy ez utolsó
mint hogyha
nem!
minden kell
mindennel
mindenkor
hogymindent elmondhassak...

TARTALOM

MONDJATOK EGY IMÁT	5
MUSZÁJ	
SÍNEK FEKÜSZNEK	7
KEZEMBEN HOSSZÚ KÉS	8
MINDENT VERSBE	9
JÁTSZANI ENGEDJ	10
ADD MEG	11
NEHEZEN MELEGSZIK	12
EGYVÉGTÉBEN	13
SZÓ SZÓT KÖVET	14
GYANÚ	15
BLAMÁZS	16
A SZÉPSÉG OLDALÁN	17
A KÖLTÉSZETRŐL	18
VERS VAGY	
KÖZEL HÚZÓDIK FOGALAIMHOZ	20
ALIG HASZNÁLTALAK	21
FELSZOROZLAK	22
FÉRC	23
BELŐLED ÉLEK	24
TÍZ ÉV	25
KATTAN A ZÁR	26
HÜTLENSÉG	27
ÖSSZEDŐLT HAJNALBAN	28
FEKETE A SZEMED KÖRÜL	29
TE VAGY	30
CSEND VOLTÁL	31
VERS VAGY	32
TÚL SOK KERESZT	
NEKIBÚSULTUNK	34
DOMBOLDALBÓL	37
DÉL BÖZÖDÚJFALUNÁL	38
1988	39
AUGUSZTUS	40
OTT ÉGNEK	41
KERTEK ALJÁBAN	42
ÁPRILY	43
TÚL SOK KERESZT	44
ERDÉLY	45

PAROLE TRISTE	46
TANULSÁGKÉPPEN	47
KALOTASZENTKIRÁLY	48
KONTÚR	
GYANÚSAN, GYANÚTLANUL	50
HÉTKÖZÖK	51
KIVIZSGÁLÁS UTÁN	52
RÉSZEGES MONDÓKA	53
ÉLETHALÁL	54
VALLANI	55
FÉLKÉSZ A LETÁR	56
MIELŐTT	57
SÜRGET	58
KÖDDEL, ZÚZMARÁVAL	59
BÚS SZAVALAT	60
ÁTÜT AZ ÉJSZAKA	61
NEM KÍSÉRHET	62
TEMETNEK	63
PISZKOZAT	64
NEHÉZ HŰSÉG BALLADÁJA	65
SKICC	66
EGYENSÚLYOZUNK	67
PROFÁN IMA	68
CIPŐK, ZOKNIVAL	69
KANADÁRÓL OLVASTAM	70
VÁROM	71
MAJD HARMINCKÉT ÉVE	72
MOSOLYA RÉGI NŐKNEK	73
VIGASZTALAN, MIKOR VOLTAM	74
UNOS-UNTALAN	75
HÉV-EN	76
MONDJA FEL	77
EGYÜGYŰ DALLAL	78
SÖTÉTEDIK	79
AZ EGYSZERI	80
HAJNALI TOR	
A SZÍN	82
SZÁRNYAK, SZÍVEK, SZARVAK	83
ÜDVÖZÜL(L)ÉS	84
HAJNALI TOR	85

REGGELBŐL	86
ROM	87
KÖZÖS A PÁRNA	88
(PÓZ)MODERN	89
ÁTTETSZŐ	90
BEZÖLDÜLT BRONZ	91
FEHÉR AJTÓ ELŐTT	92
APOKALIPSZIS	93
BIZTOS VAGY?	94
DEKADENS FUTAMOK	95
ELALVÁS ELŐTT	96
ÉS AZ ISTEN	97
FEKETE VIZEKET, HOGY ÁRASSZ	98
KÉJ ÉS KÁRHOZATAL	99
HARAGUDJ	100
RÍMEK SÁRGÁ FALRA	101
AZ ISTEN KÍSÉRTÉSE	102
SZÉLEK FELÉ SÖTÉTEDŐ LILA	103
PONTOK UTÁN	104
FÉLSZET EMÉSZT	105
A KÖVETKEZŐ ÁLOMBAN	106
GICCS	107
MEGÁLLT AZ ÓRA	108
NEGYVENKÉT FOK FÖLÉ	109
ÖSSZEMEGYÜNK,	110
KANÓC	111
NEHÉZ ÉJSZAKA	112
NEMFELEJTÉS	113
A VERS	114
ÉRTELEM ÉRTETLEN	115

www.csikiandras.blogspot.hu

Kedves Olvasó! (A magam utószavai)

Fogadd szeretettel ezeket az írásokat. Írásokat, melyek hozzád, az Emberhez szólnak, hiszen a művészet nem lehet öncél, a művészet alkotásként ember hozza létre és embernek kínálja fel. A művészet ereje a kölcsönhatásban van, a versírás ennek a folyamatnak csak az egyik eleme, adj egy esélyt a verseknek, engedd, hogy megmutassák magukat, engedd, hogy dolgozzanak, mert a rövidre nyírt verssorok képesek hihetetlenül kitágulni az emberben; képesek megnyitni a teret és az időt; képesek ízt és illatot körénk varázsolni; képesek végteleníteni az egyszerűt és eggyé változtatni a sokat; mindenre képesek DE! csak, ha részt vállalsz a játékban. Mert „*én csak elmondom egy kicsit versben*” minden bizonnyal nekem sincs többre felhatalmazásom.

Csíki András

Littera Nova Kiadó
1132 Budapest, Victor Hugo u. 11-15
Tel. / Fax: 06-1-239-23-30, 06-30-21-20-996
Felelős kiadó: dr. Balázs Tibor igazgató
Felelős szerkesztő: Csontos Márta

Kiadványszám: 261
ISSN 1218 0904
ISBN 978-963-9643-82-6

© Csíki András, 2012

*„Nézd csak, csendben lopózik,
E kései órán a dal,
És mondani kezdi magát,
Magától, magában, suttogón...”*

Csíki András ezzel a kötetével indul saját költői otthonát fölfedezni, teljes literátori vértettséggel, kiváló formaérzéssel. Ezen az úton nincsenek társak, nincsenek jelzőtáblák, nincsenek aposztrófok, csak Isten-hiány van, hisz csak Ő jár hajnali órán errefelé...

Balázs Tibor